

TÜBİTAK
KOBİ AR-GE BAŞLANGIÇ
DESTEK PROGRAMI UYGULAMA ESASLARI(*)

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu uygulama esaslarının amacı; Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) ölçeğindeki sanayi kuruluşlarının; kurumsal, Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) nitelikli ve yenilikçi faaliyetler yapmaya özendirilmesi için bu nitelikteki proje harcamalarının uluslararası anlaşmalar çerçevesinde geri ödemesiz (hibe) olarak desteklenmesini hedefleyen 1507 kodlu TÜBİTAK KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programına ilişkin uygulama esaslarının belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu uygulama esasları, KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı kapsamında, yenilik tanımı çerçevesinde; yeni bir ürün üretilmesi, mevcut bir ürünün geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında, KOBİ ölçeğindeki işletmelerin ilk iki projelerinin TÜBİTAK tarafından desteklenmesi, izlenmesi, sonuçlandırılması ve sonuçların değerlendirilmesine yönelik teknik, mali, idari kurallara ve süreçlere ilişkin bilgileri içeren usul ve esasları kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 - (1) Bu uygulama esasları; 16/1/2007 tarih ve 26405 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına İlişkin Yönetmelik" çerçevesinde hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu uygulama esasları çerçevesinde Yönetmelikteki kavramlar ve tanımlar geçerli olmakla birlikte bu programa özel kullanılmakta olan bazı doküman başlıkları Yönetmelikte belirtilen genel tanımlara uygun olarak detaylandırılmış içerik veya farklı adlandırma taşıyabilir. Uygulama esaslarına ilişkin tanımlar aşağıda verilmiştir:

a) Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY301): Dönemsel teknik kazanımları, gerçekleştirilen çalışmaları, projedeki ilerlemeyi, ara çıktıları, zaman/maliyet/kapsam gerçekleştirmelerini, planlanandan sapmaları ve gerekçelerini, bu sapmaların proje gelişimine etkisini, alınması gerekli önlemleri, talep edilen değişiklikleri, benzeri bilgileri, projenin son döneminde proje sonuç raporunu (AGY351) ve yeminli mali müşavirlik proje harcamaları değerlendirme ve tasdik raporunu içeren dokümanı,⁽¹⁾

b) Başvuru tarihi: Proje başvuru belge/dokümanın ıslak imzalı basılı evrak şeklinde ve/veya çevrimiçi (online) sayısal ortamda TÜBİTAK'a sunulduğu tarihi,⁽²⁾

c) Bilim Kurulu: 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun'da tanımlanan TÜBİTAK Bilim Kurulunu,

---

(*) Bilim Kurulu'nun 03.03.2007 tarihli ve 151 sayılı toplantısında kabul edilmiştir.

(1), (2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)
Değişiklik öncesi bent:

a) Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY301): Dönemsel teknik kazanımları, gerçekleştirilen çalışmaları, projedeki ilerlemeyi, ara çıktıları, zaman/maliyet/kapsam gerçekleştirmelerini, planlanandan sapmaları ve nedenlerini, bu sapmaların proje gelişimine etkisini, alınması gerekli önlemleri, talep edilen değişiklikleri, benzeri bilgileri ve bu uygulama esasları kapsamında mali rapor hazırlama kılavuzuna göre hazırlanan gider formlarını ve yeminli mali müşavirlik proje harcamaları değerlendirme ve tasdik raporunu içeren dokümanı,

b) Başvuru tarihi: Proje başvurusunun TÜBİTAK tarafından resmi olarak alındığı tarihi,

d) Destek kapsamı: Projenin TÜBİTAK tarafından kabul edilen faaliyetlerinin destek çerçevesini,

e) Desteklemeye esas harcama tutarı: Destekleme oranının uygulanacağı, destek başvurusunun dönemsel değerlendirilmesi neticesinde kabul edilen harcama ve gider kalemlerine ilişkin toplam tutarı,

f) Destek tutarı: Desteklemeye esas harcama tutarına destek oranının uygulanması sonucunda hesaplanan meblağı,

g) Dönem: Takvim yılı içerisinde iki dönem tanımlanmış olup, birinci dönem 1 Ocak – 30 Haziran ve ikinci dönem 1 Temmuz – 31 Aralık tarih aralığında kalan süreleri,

h) Hakem: Proje başvurusunu değerlendirmek üzere TÜBİTAK tarafından sözleşme ile görevlendirilen ve değerlendirmesini bu uygulama esasları çerçevesinde TÜBİTAK tarafından belirlenen biçime uygun olarak yapan uzman kişiyi,

i) İzleyici: Destek ile ilgili proje faaliyetlerini, dönemler itibariyle incelemek üzere TÜBİTAK tarafından sözleşme ile görevlendirilen, değerlendirmesini bu uygulama esasları çerçevesinde TÜBİTAK tarafından belirlenen biçime uygun olarak yapan uzman kişiyi,

j) Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme (KOBİ): 18/11/2005 tarihli ve 25997 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Küçük ve Orta Büyüklükte İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırması Hakkında Yönetmelik çerçevesine giren kuruluşları,

k) Kuruluş yetkilisi: Kuruluşu en geniş şekilde temsil ve ilzama yetkili olan kişiyi/kişileri veya bu kişinin/kişilerin TÜBİTAK nezdinde proje sözleşmesinin imzalanması dahil her türlü işlemin yürütülmesine ilişkin usulüne uygun olarak yetkilendirdiği temsilcisini,⁽¹⁾

l) Kuruluş/firma: KOBİ tanımında belirtilen, sektörüne bakılmaksızın firma düzeyinde katma değer yaratan, bir veya birden çok gerçek veya tüzel kişiye ait olan Türkiye'de yerleşik sermaye şirketlerini,⁽²⁾

m) Mali rapor: Dönemsel olarak hazırlanıp, kuruluş yetkilisi/yetkilileri tarafından imzalanan, sağlanan desteğe ilişkin gider formları, belgeleri ve gerekli ekleri ile tamamlayıcı mali belgelerden oluşan ve yeminli mali müşavir tarafından onaylanan dokümanı,

n) Proje Öneri Bilgileri Formu (AGY101): Destek için başvuru projenin, konu ve amaçları, başarı ölçütleri, bilimsel ve teknolojik niteliği, iş-zaman planı, projenin gerçekleştirileceği kuruluşun altyapısı ve proje yönetimine yönelik bilgileri, katma değer, verimlilik ve rekabet gücü açısından yapması beklenen katkı, oluşacak teknik bilgi birikiminin yayınına yönelik hedef ve stratejilerine ilişkin bilgiler ile tahmini maliyet formlarını içeren dokümanı,

o) Proje mali sorumlusu: Kuruluş tarafından ayrı bir sorumlu belirlendiği takdirde projeye ilişkin mali raporların proje yürütücüsü ile birlikte destek kapsamına uygun olarak hazırlanmasından, harcamaların, gider belgelerinin ve maliyet hesaplarının doğruluğundan ve mevzuata uygunluğundan kuruluş yetkilisi ve diğer ilgililerle birlikte sorumlu olan ve kuruluşta çalışan kişiyi (ayrı bir kişi belirlenmedikçe bu görevi proje yürütücüsü yüklenir),

---

(1), (2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)
Değişiklik öncesi bent:

k) Kuruluş yetkilisi: Kuruluşu en geniş şekilde temsil ve ilzama yetkili olan kişiyi,

l) Kuruluş/firma: KOBİ tanımında belirtilen, sektörüne bakılmaksızın katma değer yaratan, bir veya birden çok gerçek veya tüzel kişiye ait olan Türkiye'de yerleşik işletmeleri,

p) Proje sonuç raporu (AGY351): Proje sonuçlarının, çıktılarının kuruluşu kazandırdığı katma değer ve ulusal kazanımları gösteren dokümanı,⁽¹⁾

r) Proje sözleşmesi: TÜBİTAK ve kuruluş arasında akdedilen, desteğin kapsamı, hukuki, idari, mali hükümler, fikri ve sınaî mülkiyet hakları ile diğer hususların belirlendiği anlaşma belgesini,⁽²⁾

s) Proje yürütücüsü: Destek için başvuru projesinin bilimsel ve teknik olarak yürütülmesinden, ilgili raporların verilmesinden, harcama ve giderlerin desteklenen projenin gereklerine uygunluğundan sorumlu olan, kuruluş yetkilisi adına yazışmaları yapan kuruluş personelini,⁽³⁾

t) Teknoloji: Teknik üretme ve bu tekniğin uygulanması ile ilgili gerekli alet, teçhizat, makine ve malzemeleri geliştirebilme bilgisini, deneyimini ve becerisini,

u) TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nu,

v) Yeminli mali müşavir: 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümleri uyarınca yeminli mali müşavir odalarının çalışanlar listesine kayıtlı olan ve fiilen mesleğini icra eden kişileri,

y) Yeminli mali müşavirlik proje harcamaları değerlendirme ve tasdik raporu (AGY500): Kuruluşa ait mali raporun, mevzuatına göre değerlendirilerek tasdik edilmesi sonucu, TÜBİTAK tarafından belirlenen biçime uygun olarak yeminli mali müşavir tarafından hazırlanan raporu,

z) Yenilik: Bir fikri, satılabilir, yeni ya da geliştirilmiş/iyileştirilmiş bir ürün veya mal ve hizmet üretiminde kullanılan yeni ya da geliştirilmiş bir yöntem haline dönüştürmeyi; renk ya da dekorasyondaki değişiklikler ve benzeri bütünüyle estetik alana yönelik değişiklikler ile ürünün yapı, nitelik ya da performansını teknik açıdan değiştirmeyen görünüm farklılıklarından ibaret basit değişiklikler hariç teknolojik yenilik yapma ya da yaratma süreci, bir dizi bilimsel, teknolojik/teknik, mali ve ticari etkinliği,

aa) Yönetmelik: 16/1/2007 tarih ve 26405 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına İlişkin Yönetmeliği

bb) Araştırma ve geliştirme (Ar-Ge): İnsan, kültür ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bu dağarcığın yeni uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları,⁽⁴⁾

cc) Elektronik İmza: Elektronik İmza Kanun'unda tanımlandığı şekli ile başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi,⁽⁵⁾

dd) Elektronik İmza Kanunu: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nu,⁽⁶⁾

---

(1), (2), (3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)
Değişiklik öncesi bent:

p) Proje sonuç raporu (AGY351): Sağlanan desteğin sona erdiği dönemde, sonuçların, çıktıların kuruluşu kazandırdığı katma değer ve ulusal kazanımları gösteren dokümanı,

r) Proje sözleşmesi: TÜBİTAK ve kuruluş arasında akdedilen, desteğin kapsamı, hukuki, idari, mali hükümler, fikri ve sınaî mülkiyet hakları ile diğer hususların belirlendiği yazılı anlaşmayı,

s) Proje yürütücüsü: Destek için başvuru projesinin bilimsel ve teknik olarak yürütülmesinden, ilgili raporların verilmesinden, harcama ve giderlerin desteklenen projenin gereklerine uygunluğundan sorumlu olan, kuruluş yetkilisi adına yazışmaları yapan kişiyi,

(4), (5), (6) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen bent kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

ee) Güvenli Elektronik İmza: Elektronik İmza Kanunu'nun 4 üncü maddesinde sayılan nitelikleri haiz elektronik imzayı,⁽¹⁾

ff) Elektronik Sertifika: Elektronik İmza Kanunu'nda tanımlandığı şekli ile imza sahibinin imza doğrulama verisini ve kimlik bilgilerini birbirine bağlayan elektronik kaydı,⁽²⁾

gg) Nitelikli Elektronik Sertifika: Elektronik İmza Kanunu'nun 9 uncu maddesinde sayılan nitelikleri haiz elektronik sertifikayı,⁽³⁾

hh) Sözleşme imzalanması: Hazırlanan sözleşmenin taraflarca ıslak imza ile ve/veya güvenli elektronik imza ile onaylanmasını,⁽⁴⁾

ifade eder.

Programın hedefleri

MADDE 5 - (1) Programda projelere sağlanacak desteklerle KOBİ'lerin, daha rekabetçi olmaları, sistematik proje yapabilmeleri, katma değeri yüksek ürün geliştirebilmeleri, ulusal ve uluslararası destek programlarında daha etkin yer almaları hedeflenmektedir.

(2) KOBİ'lerin bu programda desteklenen projelerle geliştirdikleri Ar-Ge yapabilme yetenekleriyle yeni Ar-Ge projeleri hazırlayıp 1501 kodlu TÜBİTAK Sanayi Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı'na başvurmaları beklenmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM Destek Kapsamı

Destekleme dönemi

MADDE 6 - (1) Desteklenmesi uygun bulunan projelerin gerçekleştirilen harcamaları altışar aylık dönemler itibari ile değerlendirilerek desteklenir.

Destek süresi

MADDE 7 - (1) Projenin destek süresi projede destek kapsamına alınan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için gereken ve TÜBİTAK tarafından kabul edilen süredir. Destek süresi proje bazında en fazla onsekiz aydır. Ancak aşağıda belirtilen durumlarda bu süre aşılabilir:

a) Harcama ve gider belgelerinin projenin son döneminde düzenlenmiş olması şartıyla, ilgili ödemenin projenin bitiş tarihini takip eden dönem içinde yapılmış olması halinde bu giderler desteklenir. Bu uygulama onsekiz (18) ay süren projelerde de, bitiş tarihi dönem sonuna gelmese dahi geçerlidir.⁽⁵⁾

b) .....⁽⁶⁾

(1), (2), (3), (4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen bent kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(5) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi bent:

a) Harcama ve gider belgeleri proje süresi içinde düzenlenmiş olmak şartıyla, ilgili ödemenin projenin bitiş tarihini takip eden dönem içinde yapılmış olması halinde bu giderler desteklenir. Bu uygulama onsekiz ay süren projelerde de, bitiş tarihi dönem sonuna gelmese dahi geçerlidir.

(6) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında bent yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlükten kaldırma tarihi: 01.04.2009) Yürürlükten kaldırma öncesi bent:

b) Geçici durdurma nedeniyle proje başlangıç tarihi ile bitiş tarihi arasında geçen sürenin onsekiz ayı aşması durumunda ise, proje bitiş tarihini takip eden dönemin sonuna kadar (en fazla altı ay) destekleme yapılabilir.

Destek oranı ve sınırı⁽¹⁾

MADDE 8 - (1) Bu programa başvuran projelerin azami bütçesi ve bu projelere uygulanacak destek oranı Bilim Kurulu tarafından belirlenir. Belirlenen bütçe ve oran, değişiklik yapıldığı durumlarda TÜBİTAK www.teydeb.tubitak.gov.tr internet adresinde yayımlanır. 2007 yılı için;

a) programda uygulanacak destek oranı her dönem için sabit olup, %75 olarak belirlenmiştir,

b) programa başvuruda bulunacak projenin toplam bütçesi, 400.000.- (dört yüz bin) TL ile sınırlandırılmıştır.⁽²⁾

(2) Desteklenen projelere, destek kararının alındığı yılda geçerli Bilim Kurulu kararı ile alınmış olan proje destek oranı ve bütçe sınırı uygulanır.

(3) Program çerçevesinde desteklenen projeler kapsamında proje faaliyetlerine ilişkin dönemsal harcama ve giderlere ait ödemeleri kuruluşlar kendi finansman kaynaklarıyla gerçekleştirirler. Ödemeleri yapılmış söz konusu harcama ve giderler TÜBİTAK tarafından bu Uygulama Esasları çerçevesinde değerlendirildikten sonra proje kapsamında geri ödemesiz (hibe) destek sağlanır.⁽³⁾

Kamu kaynaklı desteklerin düşülmesi

MADDE 9 - (1) Kuruluşlar başvuruda buldukları projeler için kamunun sağladığı diğer desteklerden yararlanabilirler. Diğer kamu kaynaklarından (örneğin, KOSGEB, TÜBİTAK'ın diğer destek programları), Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara dayalı olarak sağlanan Avrupa Birliği Çerçeve Programları gibi geri ödemesiz destekler, öneri ve/veya destek başvurularında belirtilmelidir.

(2) Kamu kaynaklarından sağlanan geri ödemesiz destekler, AGY301'de bildirilen desteğin alındığı harcamalardan düşülerek desteklenmeye esas harcama tutarı belirlenir. Personel giderleri dışındaki gider kalemleri için bu uygulama desteğin sağlandığı tarihte alınmadan yapılır. Personel giderlerinde ise, aynı dönem içinde aynı kişilere sağlanan destekleme o kişiye ait desteklerden düşülerek yapılır. (Örneğin; projede yer alan A kişisi için KOSGEB'ten 2007/1. dönemde bir destek alınmış ve bu A kişisi ile ilgili 2007/1'de oluşan giderler daha sonraki dönemlerde TÜBİTAK'a beyan edilmiş olsa bile, KOSGEB'ten alınan söz konusu destek A kişisi giderlerinden düşülür.)

(3) Kredi şeklinde geri ödemeli olarak alınan desteklerde bu madde uyarınca uygulama yapılmaz.⁽⁴⁾

(4) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen uluslararası kaynaklardan sağlanan uluslararası ve ulusal desteklerin toplamının, destekleme dönemine isabet eden desteklemeye esas harcama tutarına oranı, uluslararası anlaşmaların gerektirdiği en yüksek destek oranını geçemez. Uygulama uluslararası maksimum destek oranını geçmeyecek şekilde TÜBİTAK tarafından yapılır.

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi madde başlığı: "Proje bütçesi ve destek oranı"

(2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi bent:

b) programa başvuruda bulunacak projelerin bütçesi 400.000.- (dört yüz bin) YTL ile sınırlandırılmıştır.

(3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(4) Bilim Kurulu'nun 05.07.2008 tarihli ve 166 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi 26.04.2008 ve sonrasında proje sözleşmesi imzalanan projelere uygulanır.) Değişiklik öncesi fıkra:

(3) Kredi şeklinde geri ödemeli olarak alınan destek ve kaynaklar ile çıktıları bedeli karşılığında kamu kurumları tarafından ihaleli veya ihalesiz alınacak projelerde bu madde uyarınca uygulama yapılmaz.

(5) Proje önerisinde geliştirilmesi hedeflenen çıktıların (teknoloji, ürün, süreç, modül, yöntem, yazılım, veri, rapor vb.) tamamının veya bir kısmının proje başlangıç tarihi itibarıyla bir kamu kurum veya kuruluşuna bedeli karşılığında taahhüt edilmiş olması halinde proje önerisi değerlendirmeye alınmaz.⁽¹⁾

(6) TÜBİTAK tarafından destek kararı verilen projede geliştirilmesi hedeflenen çıktıların (teknoloji, ürün, süreç, modül, yöntem, yazılım, veri, rapor vb.) tamamının veya bir kısmının bir kamu kurum veya kuruluşuna bedeli karşılığında taahhüt edilmesi halinde, destek kararında belirtilen proje başlama tarihi ile işin verildiği tarih (ihale kararının onaylandığı veya ihalesiz alımlarda siparişin / işe başlama talimatının verildiği tarih) arasındaki faaliyetler destek kapsamında değerlendirilir. İlgili kamu kurum kuruluşu tarafından işin verildiği tarih itibarıyla bu Uygulama Esaslarının 71 inci maddesi hükümleri uygulanarak proje yürürlükten kaldırılır.⁽²⁾

(7) Proje sözleşmesinde belirtilen proje bitiş tarihi (projeye verilen ek süreler dahil) sonrasında kuruluşun proje çıktılarını kamu kurum veya kuruluşlarına bedeli karşılığında taahhütte bulunması durumunda bu madde hükümleri uygulanmaz. Proje bitiş tarihi sonrasında söz konusu taahhütlere girilmesi durumunda projenin var ise dönemsel ödemelerine ilişkin işlemleri sonuçlandırılır.⁽³⁾

(8) Kuruluşlar projede geliştirilmesi hedeflenen çıktıların (teknoloji, ürün, süreç, modül, yöntem, yazılım, veri, rapor vb.) tamamının veya bir kısmının bir kamu kurum veya kuruluşuna bedeli karşılığında taahhüt edilmesi durumunda, bu hususu TÜBİTAK'a, işin verildiği tarihi (ihale kararının onaylandığı veya ihalesiz alımlarda siparişin / işe başlama talimatının verildiği tarih) takip eden otuz gün içinde bildirmekle yükümlüdür. Bu madde kapsamında kuruluşların gerçeğe aykırı bildirimde bulduklarının anlaşılması veya bu maddede belirtilen bildirimleri zamanında ve gereği gibi yapmaması halinde bu Uygulama Esaslarının 72 nci maddesi hükümleri uygulanarak proje yürürlükten kaldırılır.⁽⁴⁾

(9) Bu Uygulama Esaslarının bu maddesindeki kamu kurum veya kuruluşu olarak aşağıda belirtilen kapsamda bulunan kurum veya kuruluşlar dikkate alınacaktır.⁽⁵⁾

a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler (mesleki kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler ile bunların üst kuruluşları hariç) ve tüzel kişiler,

b) Kamu iktisadi kuruluşları ile iktisadi devlet teşekküllerinden oluşan kamu iktisadi teşebbüsleri,

c) Sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar (mesleki kuruluşlar hariç, vakıf yükseköğretim kurumları dahil) ile bağımsız bütçeli kuruluşlar,

d) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler,

e) 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar.

(1), (2), (3), (4), (5) Bilim Kurulu'nun 05.07.2008 tarihli ve 166 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi 26.04.2008 ve sonrasında proje sözleşmesi imzalanan projelere uygulanır.)

Desteklenen Ar-Ge aşamaları

MADDE 10 - (1) Destek sağlanacak projelerin:

- a) Kavram geliştirme,
- b) Teknolojik/teknik ve ekonomik yapılabilirlik etüdü,
- c) Geliştirilen kavramdan tasarıma geçiş sürecinde yer alan laboratuvar ve benzeri çalışmalar,
- d) Tasarım, tasarım uygulama ve tasarım doğrulama çalışmaları,
- e) Prototip üretimi,
- f) Pilot tesisin kurulması,
- g) Deneme üretimi ve tip testlerinin yapılması,
- h) .....⁽¹⁾

aşamalarından tamamını veya bir kısmını içermesi beklenir.

(2) Üretim veya üretim altyapısına yönelik yatırım ağırlıklı projeler (tesis ve tezgah alımı içeren) ile Ar-Ge faaliyetlerini içermeyen projeler, programın amaçlarına uygun olmadığı için desteklenmez.⁽²⁾

Desteklenen gider kalemleri

MADDE 11 - (1) Program kapsamında projelerin gerektirdiği ve ödemesi yapılan aşağıdaki harcama ve giderler kabul edilir:

- a) Personel giderleri,

1) Projede görevli personel giderleri

1.1.) Proje personelinin proje destek süresince desteklemeye esas harcama kapsamına alınacak "ortalama aylık maliyeti" olarak, personelin proje başvuru tarihinden önceki kuruluşta çalıştığı en fazla son altı aya ait, brüt ücretleri, SGK işveren payları, SGK işsizlik işveren payları, varsa ikramiyeleri toplanarak çalışılan ay sayısına bölünerek bulunan tutar alınır. Proje personelinin proje destek süresince desteklemeye esas harcama kapsamına alınacak "ortalama aylık maliyeti"ne aşağıdaki sınırlamalar uygulanır;⁽³⁾

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında bent yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlükten kaldırma tarihi: 01.04.2009) Yürürlükten kaldırma öncesi bent:

h) Satış sonrasında ürün tasarımından kaynaklanan sorunların çözümü faaliyetleri

(2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009 tarihinden itibaren yapılan proje başvuruları ile devam eden projelerin 2009/2. dönemi ve sonrası Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY301) başvurularına uygulanır. 2009/1. ve öncesi dönemlere ait Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY301) başvurularına, değişiklik öncesi hükümler uygulanır.) Değişiklik öncesi alt bent:

1.1) Ar-Ge projelerinde proje personeli olarak istihdam edilen anonim şirketlerde yönetim kurulu üyeleri, halka açık olmayan anonim şirketlerde tüm ortaklar ile limited şirketlerde ortaklar kurulu üyelerinin dönemsel desteklemeye esas harcama kapsamına alınacak aylık maksimum maliyetlerine aşağıda belirtildiği şekilde sınırlama uygulanır (Halka açık anonim şirketlerde proje çalışanlarının ellerinde çalıştıkları kuruluşun hisse senedi olup olmadığının tespiti mümkün olmadığından halka açık anonim şirketlerde yönetim kurulu üyesi dışındaki ortaklar bu kısıtlamanın dışındadır)

1.1.1.) Proje konusu uzmanlık alanlarının herhangi birisinde doktora derecesine sahip proje personeline proje başvuru tarihinde geçerli olan brüt asgari ücretin en fazla 12 katı,⁽¹⁾

1.1.2.) En az lisans mezunu proje personeline, lisans mezuniyet tarihinden itibaren proje başvuru tarihine kadar geçen süre 48 aydan fazla olan proje personeline proje başvuru tarihinde geçerli olan brüt asgari ücretin en fazla 10 katı, 48 aydan az olan proje personeline en fazla 6 katı,⁽²⁾

1.1.3.) Ön lisans mezunu olan proje personeline, proje başvuru tarihinde geçerli olan brüt asgari ücretin en fazla 4 katı,⁽³⁾

1.1.4.) Lise ve altı eğitim düzeyine sahip proje personeline proje başvuru tarihinde geçerli olan brüt asgari ücretin en fazla 3 katı ile sınırlama uygulanır.⁽⁴⁾

1.1.5.) Proje personelinin "ortalama aylık maliyeti"nin alınmadığı durumlarda, personelin eğitim durumu dikkate alınarak bu maddenin birinci fıkrasının a bendinin 1.1. alt bendindeki sınırlamalar uygulanır.⁽⁵⁾

1.1.6.) Proje personelinin "ortalama aylık maliyeti"nin bu maddenin birinci fıkrasının a bendinin 1.1. alt bendindeki sınırlamaların altında olduğu durumlarda, beyan edilen personel maliyeti, proje destek süresince desteklemeye esas harcama kapsamına alınır.⁽⁶⁾

1.1.7.) Kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili mevzuat hükümleri uyarınca, proje personeline sigorta primi desteği, gelir vergisi stopajı teşviki, damga vergisi istisnası sağlanmakta olduğundan, söz konusu mevzuatta belirtilen oranlarda bu destek, teşvik ve istisna proje personel maliyetine dâhil edilmez, TÜBİTAK'a beyan edilmez ve desteklenmez.⁽⁷⁾

b) Proje personeline ait proje kapsamındaki seyahat giderleri (uçak, tren, otobüs, gemi ile yapılan şehirlerarası ve uluslararası ekonomi sınıfı ulaşım giderleri ile konaklama giderlerinin günlük en fazla yurtiçi 100 TL, yurtdışı 150 ABD Doları'na kadar olan kısmı destek kapsamına alınır.),⁽⁸⁾

c) Alet, teçhizat, yazılım ve yayın alım giderleri,

d) Malzeme ve sarf giderleri,

e) Yurt içi ve yurt dışı danışmanlık hizmeti ve diğer hizmet alım giderleri,

f) Türkiye'deki üniversiteler, TÜBİTAK'a bağlı Ar-Ge birimleri, özel sektör Ar-Ge kuruluşları ve benzeri Ar-Ge kurum ve kuruluşlarına yaptırılan Ar-Ge hizmet giderleri,

---

(1), (2), (3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009 tarihinden itibaren yapılan proje başvuruları ile devam eden projelerin 2009/2. Dönemi ve sonrası Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY301) başvurularına uygulanır. 2009/1. ve öncesi dönemlere ait Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY301) başvurularına, değişiklik öncesi hükümler uygulanır.) Değişiklik öncesi alt bent:

1.1.1) Toplam çalışan sayısı 0-9 arasında olan firmalarda ilgili dönemde geçerli olan brüt asgari ücretin 20 katı

1.1.2) Toplam çalışan sayısı 10-49 arasında olan firmalarda ilgili dönemdeki brüt asgari ücretin 12 katı,

1.1.3) Toplam çalışan sayısı 50-249 arasında olan firmalarda ilgili dönemdeki brüt asgari ücretin 8 katı,

(4), (5), (6), (7) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen alt bentler kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(8) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009 tarihinden itibaren yapılan proje başvuruları ile devam eden projelerin 2009/2. dönemi ve sonrası Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY301) başvurularına uygulanır. 2009/1. ve öncesi dönemlere ait Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY301) başvurularına, değişiklik öncesi hükümler uygulanır.) Değişiklik öncesi bent:

b) Proje personeline ait seyahat giderleri (şehirlerarası ve uluslararası uçak, tren, otobüs, gemi ile yapılan ulaşım, konaklama giderleri)

g) Türk Patent Enstitüsü'nden alınacak ulusal patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tescil başvuru süreçleri ile ilgili giderler. Ancak bu çerçevede destek kapsamına alınacak danışmanlık (patent vekillik hizmeti) giderleri, Türk Patent Enstitüsü'ne ödenecek tescil giderlerinin 3 katı ile sınırlıdır.⁽¹⁾

(2) Bu programda AGY101 ve AGY301 proje hazırlama ve hazırlatma giderleri ile yeminli mali müşavir giderleri aşağıdaki şekilde desteklemeye esas harcama tutarı kapsamına alınır:⁽²⁾

a) .....⁽³⁾

b) AGY101 ve AGY301 dokümanlarının danışmanlık hizmeti alınarak hazırlatıldığı durumlarda, bu giderler her bir proje için toplamda en fazla 10.000 (on bin) TL destek kapsamına alınır. AGY101 dokümanı hazırlanması için 5.000 (beş bin) TL, AGY301 dokümanlarının hazırlanması için toplam 5.000 (beş bin) TL destek kapsamına alınır. AGY301 hazırlatılmadan AGY101 hazırlatıldığı ya da AGY101 hazırlatılmadan AGY301 hazırlatıldığı durumlarda sadece 5.000 (beş bin) TL destek kapsamına alınır. Söz konusu hizmet alımlarına yönelik giderlerin, bir seferde ve projenin ilk AGY301 dönemiyle beyan edilmesi zorunludur. Aksi durumlarda bu giderler desteklenmez.⁽⁴⁾

c) Yeminli mali müşavir ücretleri (Maliye Bakanlığınca her yıl yayımlanan "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavir asgari ücret tarifesi"nde belirtilen TÜBİTAK tarafından yapılan Ar-Ge yardımları işlemlerinde geçerli ücret tarifesindeki yeminli mali müşavirlik ücretleri desteklenir.).

Yurt dışı danışmanlık ve hizmet alımlarındaki uygulama

MADDE 12 - (1) Proje ana Ar-Ge faaliyetlerinin Türkiye'de gerçekleştirilmesi koşuluyla, proje için zorunlu ve tamamlayıcı nitelikteki yurt dışı danışmanlık ve hizmet alımları proje özelinde değerlendirilerek desteklenebilmektedir.

(2) Desteklenmesi uygun bulunan proje kapsamında gerçekleşen toplam yurt dışı danışmanlık ve hizmet alımlarının, projenin dönemsel desteklemeye esas harcama tutarları toplamı içindeki payı %20 ile sınırlandırılır. Buna ilişkin uygulama söz konusu yurt dışı harcama ve giderlerin bildirildiği AGY301'lerde ayrı ayrı yapılır.

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009 tarihinden itibaren yapılan proje başvuruları ile devam eden projelerin 2009/2. dönemi ve sonrası Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY301) başvurularına uygulanır. 2009/1. ve öncesi dönemlere ait Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY301) başvurularına, değişiklik öncesi hükümler uygulanır.) Değişiklik öncesi bent:

b) Türk Patent Enstitüsü'nden alınacak ulusal patent tescili, faydalı model tescili ve endüstriyel tasarım tescili ile ilgili giderler,

(2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009 tarihinden itibaren yapılan proje başvuruları ile devam eden projelerin 2009/2. Dönemi ve sonrası Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY301) başvurularına uygulanır. 2009/1. ve öncesi dönemlere ait Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY301) başvurularına, değişiklik öncesi hükümler uygulanır.) Değişiklik öncesi fıkra:

(2) Bu programda AGY101 ve AGY301 proje hazırlama ve hazırlatma giderleri ile yeminli mali müşavir giderleri aşağıdaki şekilde desteklenir:

(3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında bent yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlükten kaldırma tarihi: 01.04.2009) Yürürlükten kaldırma öncesi bent:

a) Kurulda söz konusu dosyaları hazırlamak için görevlendirilecek TÜBİTAK'ın uygun bulacağı uzman bir personele ait personel giderleri tüm proje boyunca desteklenir. Bu giderleri kuruluş personel giderleri maliyet formunda belirtmelidir.

(4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009 tarihinden itibaren yapılan proje başvurularına uygulanır. 01.04.2009 tarihinden önce yapılmış proje başvurularına uygulanmaz.) Değişiklik öncesi bent:

b) AGY101 ve AGY301 dosyalarının danışmanlık hizmeti alınarak hazırlatıldığı durumlarda bu hizmet alımına yönelik giderler her bir proje için 20.000-(yirmibin) YTL ile sınırlıdır. Desteklemeye esas harcama tutarı içine dahil edilecek bu tutar bir adet AGY101 ve üç adet AGY301 hazırlatma giderlerinin toplamı olarak değerlendirilir. Bu giderleri kuruluş danışmanlık hizmeti ve diğer hizmet alımı formunda belirtmelidir. Bu uygulamadan yararlanmak isteyen kuruluş (a) bendinde belirtilen personel giderleri için talepte bulunmamalıdır.

(3) AGY301'de sunulan yurt dışı danışmanlık ve hizmet alımına ait kabul edilen tutarın, kabul edilen dönemsel harcama ve gider kalemlerinin toplam tutarının %20'sini geçtiği durumlarda, geçen tutar o dönem için kapsam dışı tutularak dönemsel desteklemeye esas harcama tutarı ve bu tutar üzerinden dönemsel destek oranı bulunur.

(4) Projenin son döneminde, aşağıdaki işlemler yapılır;

a) son dönem de dahil tüm dönemler itibari ile bu maddenin üçüncü fıkrasına göre kesilen tutarlar da dahil edilerek, projenin tüm dönemlerine ait dönemsel desteklemeye esas harcama tutarları toplamı bulunur,

b) (a) bendine göre hesaplanan toplam tutar içerisindeki toplam yurt dışı danışmanlık ve hizmet alım tutarı belirlenir,

c) (a) bendine göre hesaplanan tutar %20 ile çarpılarak yurt dışı danışmanlık ve hizmet alımına uygulanacak sınıra isabet eden tutar bulunur,

d) son dönem hariç bu maddenin üçüncü fıkrasına göre kesinti yapılarak hesaplanan yurt dışı danışmanlık ve hizmet alım tutarları toplamı ile (c) bendi arasındaki fark bulunur, bu fark son dönemde kullanılacak mahsuplaşma tutarıdır,

e) (d) bendinde bulunan fark tutar, %20 oranı uygulanarak kesilen tutarlar dikkate alınarak mahsuplaşılır ve bu mahsuplaşma sonucunda son dönemin desteklemeye esas harcama tutarı bulunur. Bu tutar üzerinden son dönemin destek oranı belirlenir ve destek tutarı hesaplanır.

Oransal destek uygulaması

MADDE 13 - (1) Bu maddede belirtilen durumlarda proje harcamaları oransal olarak desteklemeye esas harcama tutarı kapsamına alınır.

(2) Proje için alınması veya yaptırılması zorunlu olan alet, teçhizat, kalıp gibi alımların (bilgisayar ve yazılım hariç) seri üretimde de kullanılacak olması durumunda, ilgili giderler %40 oranı ile destek kapsamına alınır. Bu maliyete yönelik harcamaların desteklemeye esas harcama tutarları, "maliyet x %40" şeklinde belirlenir.⁽¹⁾

(3) Test, analiz ve ölçüm cihazları gibi ağırlıklı olarak firmanın Ar-Ge altyapısının parçasını oluşturan alımlar, maliyetinin tamamı üzerinden dönemsel destek oranı ile desteklenir. Ancak söz konusu alımlar ağırlıklı olarak üretim faaliyetlerine tahsis edilecek ise oransal destek uygulanarak gider kabul edilir.

(4) Proje konusunu teşkil eden tasarım, tasarım uygulama, geliştirme faaliyetleri sonucu elde edilecek prototip ürünler projenin desteklenmesine esas unsurlar olduğu için, daha sonra firma bünyesinde üretimde kullanılacak veya ticarileştirilecek olsa da bunlara girdi oluşturacak malzeme, modül, sistem ve hizmet alımları maliyet bedellerinin tamamı üzerinden dönemsel destek oranı ile desteklenir.⁽²⁾

(5) Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamına girmeyen alet/teçhizatın firmanın diğer Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılacak olduğu durumlarda oransal destekleme uygulanmaz.

---

(1), (2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)
Değişiklik öncesi fıkra:

(2) Proje için alınması veya yaptırılması zorunlu olan alet, teçhizat, kalıp, üretim hattı bileşeni gibi alımlarının (bilgisayar ve yazılım hariç) üretimde de kullanılacak olması durumunda, ilgili maliyete yönelik harcamaların desteklemeye esas harcama tutarları "maliyet x %40" şeklinde belirlenir.

(4) Proje konusunu teşkil eden tasarım, tasarım uygulama, ürün geliştirme, süreç geliştirme faaliyetleri sonucu elde edilecek çıktı veya prototipler, projenin desteklenmesine esas unsurlar olduğu için, daha sonra firma bünyesinde üretimde kullanılacak veya ticarileştirilecek olsa da bunlara girdi oluşturacak malzeme, modül, sistem ve hizmet alımları maliyetinin tamamı üzerinden dönemsel destek oranı ile desteklenir.

Desteklenmeyen giderler

MADDE 14 - (1) Proje ile ilgili olmayan giderler desteklenmemekle birlikte aşağıda belirtilen giderler de destek kapsamı dışındadır;

- a) katma değer vergisi,
- b) her türlü kar, fırsat maliyeti, sermaye kullanım maliyeti, sözleşme masrafları,
- c) amortismanlar, depozitolar, avans ödemeleri,
- d) dağıtım, pazarlama ve reklâm giderleri,
- e) coğrafi işaret tescil giderleri, marka tescil giderleri,
- f) muhasebe, sekreterlik vb. idari giderler,
- g) huzur hakkı, murahhas azaya ödenen üyelik ücretleri, brüt ücretin yanında teşvik, motivasyon vb. prim giderleri,⁽¹⁾
- h) personele nakdi ya da aynı olarak verilen yemek ve servis ulaşım giderleri,
- i) kuruluş ortaklarına ait Bağ-Kur primleri, sosyal yardımlaşma vakıf ödentileri,
- j) seyahatlerde ulaşım ve konaklama dışındaki taksi, metro ve benzeri şehir içi ulaşım giderleri,
- k) şehir içi nakliye giderleri (gümrüklerden ve limanlardan yapılan nakliye hariç) ve posta giderleri,⁽²⁾
- l) seyahatlerde araç kiralama giderleri, özel oto veya kuruluşa ait oto ile yapılan seyahatlerde kullanılan yakıt giderleri,⁽³⁾
- m) proje Ar-Ge faaliyetleri ile ilintili olmayan üretime yönelik altyapı yatırımı ağırlıklı giderler,
- n) fotokopi makinesi, projeksiyon cihazı gibi büro makineleri, büro mefruşatı,⁽⁴⁾
- o) ısıtma, aydınlatma ve üretimde sarf edilen enerji masrafları, su giderleri ile üretimde kullanılan sarf malzeme giderleri,⁽⁵⁾
- p) telefon, faks, haberleşme, internet bağlantısı ve ücretleri,
- r) vergi mevzuatında kabul edilmeyen giderler,
- s) ofis, depo, stand kira giderleri,⁽⁶⁾
- t) inşaat ve tesisat giderleri,
- u) kırtasiye giderleri,

(1), (2), (3), (4), (5), (6) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi bent:

- g) huzur hakkı, brüt ücretin yanında teşvik, motivasyon vb. prim giderleri
- k) şehir içi nakliye giderleri (gümrüklerden ve limanlardan yapılan nakliye hariç), kargo ve posta giderleri
- l) seyahatlerde özel oto ve kuruluş otosu ile yapılan yakıt giderleri
- n) fotokopi makinesi, projeksiyon cihazı gibi büro makineleri
- o) ısıtma, aydınlatma ve üretimde sarf edilen enerji masrafları, su giderleri
- s) ofis, depo, stand vb. kira giderleri

- v) CE (test giderleri hariç) ve kalite belgelendirme giderleri,⁽¹⁾

(2) Proje özelinde yapılacak değerlendirmelerde, Ar-Ge faaliyetlerinin gerekliliği dikkate alınarak bu maddenin birinci fıkrasının alt bentlerinde belirtilen giderlerden o, p ve u bentlerinde belirtilenler içinden desteklenecek gider kalemleri olabilir.⁽²⁾

(3) Süreç yeniliği veya süreç geliştirme konularında desteklenmesi uygun bulunan Ar-Ge nitelikli projelerde, personel, seyahat, yurtiçi Ar-Ge ve danışmanlık hizmet alımı ve TPE'den alınacak ulusal patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tescil başvuru giderleri desteklenir. Ayrıca, bu projelerde;

- a) yeni veya iyileştirilmiş bir ürün geliştirme konusunu içermesi durumunda, geliştirilen süreçte, sadece deneme ve test amaçlı malzeme giderleri asgari miktarda,
- b) geliştirilen süreçte, sadece sistemin denenmesi ve test amaçlı kullanılmasında zorunlu olan malzeme giderleri, ticari değere dönüştürülemeyecek zayi olan miktarları,
- c) gerekli olan alet, teçhizatın tasarım ve geliştirme faaliyetlerinin kuruluş bünyesinde yapılması durumunda bu giderler bu Uygulama Esasları'nın 13 üncü maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde değerlendirilerek,

desteklenir.⁽³⁾

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Proje Öneri Başvuru Koşulları

Başvuru yapabilecek kuruluşlar

MADDE 15 - (1) Bu Uygulama Esaslarının 4 üncü maddesinde belirtilen kuruluş tanımına uyan tüm sermaye şirketleri, proje başvurusunda bulunabilir. Ancak kanuni ve iş merkezi yurtdışında bulunan işletmelerin dar mükellefiyet statüsündeki Türkiye'de yerleşik temsilcilik ve şubeleri ile vakıflar, dernekler ve bunların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, birlikler, şahıs şirketleri ve adi ortaklıklar bu program kapsamında proje başvurusu yapamazlar. Proje başvurusu yaptığı tarihte KOBİ tanımına uyduğu halde, desteklenme sürecinde bu vasfını yitiren kuruluşların projeleri bu uygulama esasları çerçevesinde desteklenmeye devam edilir.⁽⁴⁾

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen bent kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

Değişiklik öncesi fıkra:

(2) Proje özelinde yapılacak değerlendirmede Ar-Ge faaliyetlerinin gerekliliği dikkate alınarak yukarıdaki giderlerden f, m, n, o, p, t ve u bentlerinde belirtilenler içinden desteklenecek gider kalemleri olabilir.

(3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra ve bentleri kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Program kapsamında KOBİ ölçeğindeki her bir işletmenin en fazla iki projesi desteklenir. Bu nedenle bir kuruluşun en fazla iki projesi eş zamanlı olarak değerlendirmeye alınır. Programa, KOBİ tanımına uyan ve daha önceden TÜBİTAK'tan hiç geri ödemesiz (hibe) proje desteği almamış ya da en fazla bir projesi için gerei ödemesiz (hibe) destek almış olan işletmeler başvurabilir. Ancak kanuni ve iş merkezi yurtdışında bulunan işletmelerin dar mükellefiyet statüsündeki Türkiye'de yerleşik temsilcilik ve şubeleri ile vakıflar, dernekler ve bunların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, birlikler bu program kapsamında başvuru yapamazlar.

(2) Bu programa yapılacak proje başvuruları aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde yapılır.⁽¹⁾

- a) Program kapsamında KOBİ ölçeğindeki her bir kuruluşun en fazla iki projesi desteklenir. TÜBİTAK-TEYDEB destek programları kapsamında toplam iki projesi desteklenmiş kuruluşun proje başvurusu kabul edilmez. Bir projesi desteklenmiş olan kuruluşun da, en fazla bir proje başvurusu alınır.⁽²⁾
- b) TÜBİTAK-TEYDEB destek programları kapsamında herhangi bir projesi desteklenmemiş ancak değerlendirme sürecinde toplam iki projesi olan kuruluş yeni bir başvuru yapamaz. Söz konusu kuruluş, ancak bu projelerinden birisinin desteklenmesi uygun bulunmaz ise yeni bir proje başvurusunda bulunabilir.⁽³⁾
- c) TÜBİTAK-TEYDEB destek programları kapsamında bir projesi desteklenmiş, bir proje önerisi değerlendirme sürecinde olan kuruluş, yeni bir proje başvurusunda bulunamaz. Ancak, değerlendirme süreci sonunda proje önerisinin desteklenmesi uygun bulunmaz ise yeni bir proje başvurusunda bulunabilir.⁽⁴⁾

(3) Proje başvuru tarihinde KOBİ tanımına uymadığı halde bu programa başvuru yapan işletmelerin bu durumu tespit edildiğinde, bu program kapsamında desteklenen projeleri yürürlükten kaldırılır. Kuruluşa yürürlükten kaldırılan bu projesi ile ilgili yapılan tüm destek ve transfer ödemeleri 6183 sayılı Kanunda belirtilen gecikme faiz oranları uygulanarak tahsil edilir.

Güvenli Elektronik İmza Uygulaması⁽⁵⁾

MADDE 15/A- (1) Bu program kapsamında TÜBİTAK ile bilgi alışverişinde (belge, doküman rapor, sözleşme vb.) bulunan tarafların tamamından güvenli elektronik imza uygulaması doğrultusunda elektronik ortamda güvenli bilgi transferi sağlamak amacıyla nitelikli elektronik sertifika alması istenebilir. Bu konudaki duyurular TÜBİTAK tarafından www.teydeb.tubitak.gov.tr internet adresinden yapılır.

Çevrimiçi (Online) Sayısal Ortamda Bilgi Transferi⁽⁶⁾

MADDE 15/B- (1) AGY101 ve AGY301 başvuruları; desteğin sona erdiği dönemde sunulacak AGY351; TÜBİTAK ile kuruluş ve/veya kuruluşun usulüne uygun olarak yetkilendirdiği kişiler, hakem, izleyici ve yeminli mali müşavirler arasındaki bilgi (belge/doküman/sözleşme) alışverişi; ıslak imzalı basılı evrak şeklinde ve/veya güvenli elektronik imza ile çevrimiçi (online) sayısal ortamda yapılır. Çevrimiçi (online) sayısal ortamda hazırlanan ancak güvenli elektronik imza ile onaylanmayan belge/doküman sunumunda bu belge/dokümana ilişkin olarak; yetki ve başvuru onayı, taahhütler vb. belgeler ıslak imzalı olarak ilgisinden alınır. Elektronik ortamda hazırlanarak yazdırılıp ıslak imza ile TÜBİTAK'a gönderilen belge/doküman ile TÜBİTAK'a çevrimiçi gönderilen bilgiler arasında ihtilaf olduğunda TÜBİTAK'a gönderilen çevrimiçi kayıtlar esas alınır. Uygulanacak yöntemle ilişkin bilgiler TÜBİTAK tarafından www.teydeb.tubitak.gov.tr internet adresinden duyurulur. Bu işlemler için ayrıca kişilere duyuru yapılmaz.

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

Değişiklik öncesi fıkra:

(2) Proje başvurusu yaptığı tarihte KOBİ tanımına uyduğu halde desteklenme sürecinde bu vasfını yitiren işletmelerin projeleri bu uygulama esasları çerçevesinde desteklenmeye devam eder.

(2), (3), (4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen bent kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(5) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen mükerrer madde kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(6) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen mükerrer madde kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(2) Bilgi transferinin sadece elektronik ortamda yapılacağıın bu maddenin birinci fıkrası uyarınca kabulü halinde basılı evrak ile yapılan başvurular kabul edilmez.

(3) Elektronik ortamda işlem yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerin TÜBİTAK'ın destek programına ilişkin elektronik ortamda oluşturduğu portala üye olması gerekir.

(4) TÜBİTAK'ın söz konusu portalına üyelik esnasında oluşturulan şifrenin gizliliği ve yenilenmesinin sorumluluğu üyeye aittir. Bu şifrenin izinsiz ya da izinsiz olarak üçüncü kişiler tarafından kullanımından TÜBİTAK sorumlu değildir.

(5) Söz konusu elektronik ortamın kullanıcıları sisteme üye olurken bildirdikleri posta adresi, e-posta veya GSM numarasına kısa mesaj servisi vb. iletişim yöntemleri ile bilgilendirileceklerdir. Tüm bildirimlerde ve yazışmalarda üye tarafından bildirilen iletişim adresi esas alınır. TÜBİTAK, gerekli gördüğü durumlar ve işlemler için yazılı tebligat yapabilir.

(6) TÜBİTAK'ın söz konusu portalına üye olan kullanıcılar, verdikleri her bilginin doğru ve geçerli olduğunu kabul eder. Yanlış bilgi ve beyanlardan dolayı oluşabilecek sorunlardan TÜBİTAK sorumlu olmayacaktır.

(7) Elektronik ortamda belge veya bilgileri göndermekle zorunlu tutulan gerçek ve tüzel kişilerin, sistemin geçici bir süre hizmet dışı kalması nedeniyle mevzuatta öngörülen süre içerisinde TÜBİTAK'a gönderememeleri halinde, sorunların ortadan kalktığı tarihi takip eden üçüncü işgününün sonuna kadar belge veya bilgiyi göndermeleri durumunda yükümlülükleri yerine getirilmiş kabul edilir.

Ortak başvuru

MADDE 16 - (1) Kuruluşlar ortak proje önerisi başvurusunda bulunabilirler. Ortak proje başvurusu yapılırsa tek bir proje başvurusu biçiminde sunulur. Kuruluşların proje içerisindeki yapacakları faaliyetler ve bütçeleri her kuruluş için hazırlanmalıdır.

(2) Proje başvurusunda bulunan kuruluşun başka bir kuruluştan Ar-Ge hizmeti satın aldığı ve bu hizmetin projenin önemli bir kısmını oluşturduğu durumda, projedeki tüm Ar-Ge faaliyetlerinin değerlendirilip izlenebilmesi için, kuruluşların ortak proje başvurusu yapmaları ya da eş zamanlı olarak ayrı proje başvurusunda bulunmaları istenebilir.

(3) Bir projede desteklenen faaliyetlerin, başka bir kuruluşun projesinde hizmet alımı kapsamında olması durumunda bu hizmet alımı için destek talep edilmez, Ar-Ge faaliyetini yapan kuruluşun faaliyetleri desteklenir.

(4) Ortak proje başvurusu yapacak kuruluşların aralarında ticari ortaklık kurmaları zorunluluğu yoktur.

(5) Ortak projelerde projeye katılan kuruluşlardan biri, destek kararı sonrası imzalanacak proje sözleşmesinde muhatap kuruluş olarak belirtilir ve ödeme bildirimi yazıları hariç tüm yazışmalar bu kuruluşla yapılır.

Proje başvurusu⁽¹⁾

MADDE 17 - (1) Proje öneri başvurusu, çevrimiçi sayısal ortamda bu Uygulama Esasların 15/A ve 15/B madde hükümleri çerçevesinde yapılır. Proje öneri başvurusu, AGY101 hazırlama kılavuzuna uygun olarak, istenilen içerik ve biçimde hazırlanarak TÜBİTAK'a sunulur.⁽²⁾

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi madde başlığı: "Başvuru zamanlaması"

(2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Herhangi bir iş gününde proje öneri başvurusu yapılabilir. AGY101, hazırlama kılavuzuna uygun olarak hazırlanarak TÜBİTAK-Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı'na (TEYDEB) hitaben TÜBİTAK'a yapılır. Fiilen başlatılmış veya başlatılacak bir proje için de başvuru yapılabilir.

(2) Bu program kapsamında sektörel, bölgesel ve öncelikle desteklenecek projelerin tespitinin TÜBİTAK tarafından yapılması veya proje başvurularının belirli tarih aralıklarında alınması durumunda, buna ilişkin duyuru www.teydeb.tubitak.gov.tr internet adresinden yapılır.⁽¹⁾

Proje başlama ve destek başlangıç tarihi⁽²⁾

MADDE 18 - (1) Proje başlama tarihi, kuruluş tarafından aşağıdaki koşullar dikkate alınarak belirlenir;

a) Proje başlama tarihi, başvuru tarihinden itibaren en az doksan gün sonrası olmak kaydıyla, herhangi bir ayın birinci günü olarak belirlenir. (Örneğin, 13 Mayıs 2008 tarihinde TÜBİTAK'a başvurusu yapılan bir projenin en erken proje başlama tarihi 1 Eylül 2008 olabilir.)⁽³⁾

(2) TÜBİTAK projenin değerlendirme süreci sonucunda desteklenen faaliyetleri dikkate alarak proje başlama ve destek başlangıç tarihini ve süresini değiştirebilir.⁽⁴⁾

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Değerlendirme ve Karar

Ön değerlendirme

MADDE 19 - (1) TÜBİTAK'a başvurusu yapılmış proje önerisine proje numarası verilerek, proje konusu ile ilgili TÜBİTAK-TEYDEB Teknoloji Grubu'ndan proje değerlendirme ve izleme sürecini yürütecek olan proje sorumlusu atanır. Proje önerisi proje sorumlusu tarafından ön değerlendirmeye alınır.

(2) Ön değerlendirmede proje öneri dosyası içerik ve biçim olarak değerlendirilir. Projenin değerlendirilebilmesi için sunulan bilgilerin yeterliliği araştırılır. Bu çalışma sırasında kuruluşun diğer proje başvuruları ve benzer konuda diğer kuruluşların proje başvuruları ile ilgili araştırma yapılabilir. Proje başlıca aşağıdaki konular bakımından incelenir:

- a) Ar-Ge niteliği, yenilikçi ve özgün yönleri,
- b) Amacı, sonuçları, kullanılacak yöntemler,
- c) Kuruluş ve ulusal düzeydeki teknolojik katkısı,
- d) Teknolojik değerlendirme/karşılaştırmalar,
- e) İş paketi tanımları, iş-zaman grafiği,
- f) İş paketi bazında bütçeleme, giderlere ilişkin açıklamalar,
- g) Personel bilgileri,
- h) Kuruluşun Ar-Ge olanakları,
- i) Kuruluşun proje çıktıklarına ilişkin teknolojik ve ekonomik öngörülere.

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) **Değişiklik öncesi madde başlığı: "Destek başlangıç tarihi"**

(3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009 TÜBİTAK'a proje başvurusu 01.04.2009 tarihinden önce yapılmış projelere uygulanmaz, bu kapsamdaki projelere değişiklik öncesi hükümler uygulanacak olup, yapılan değişik hükümleri, TÜBİTAK'a proje başvurusu, 01.04.2009 tarihi ve sonrasında yapılan projelere uygulanır.) **Değişiklik öncesi fıkra:**

(1) Desteklenen projelerde, destek başlangıç tarihi, kuruluşun proje öneri bilgilerinde belirttiği proje başlangıç tarihidir. Ancak başvuru tarihinden önce başlatılmış projelerde, proje destek başlangıç tarihi, başvuru tarihinden üç ay önceki ayın ilk gününden önce olamaz. Bu durumda proje destek başlangıç tarihi, başvuru tarihinden üç ay önceki ayın ilk gününden önce olamaz. (Örneğin, 23 Ocak 2007 tarihinde TÜBİTAK'a başvurusu yapılan bir projenin en erken proje destek başlangıç tarihi 1 Ekim 2006 olur.)

(4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

Değişiklik öncesi fıkra:

(2) TÜBİTAK projenin değerlendirme süreci sonucunda desteklenen faaliyetleri dikkate alarak destek başlangıç tarihini ileriye alabilir ve süresini değiştirebilir.

Ön değerlendirme sonucu

MADDE 20 - (1) Ön değerlendirme sonucunda aşağıdaki durumlar gerçekleşebilir:

- a) İçerik ve biçim olarak yeterli bulunan proje önerisi, uzmanlıkları dikkate alınarak belirlenen bir ya da birden çok hakeme değerlendirilmek üzere gönderilir.
- b) Firmadan tanımlı bir zaman aralığında proje öneri dosyasında yetersiz bilgileri gidermesi ve eksik belgeleri tamamlaması istenebilir.⁽¹⁾
- c) Ar-Ge içeriği bulunmayan ya da yetersiz olan projeler (üretim altyapısına yönelik yatırım ağırlıklı projeler, rutin uygulamalara konu projeler, güncel teknolojinin gerisinde kalmış çalışmaları içeren projeler), Ar-Ge sistematığı yetersiz olan projeler, proje ekibinin nitelik veya nicelik olarak projeyi gerçekleştirecek yeterlilikte olmadığı projeler, proje konusu ile ilgili en az lisans derecesine sahip herhangi bir proje personelinin bulunmadığı projeler, proje Ar-Ge faaliyetlerinde projeyi öneren kuruluş katkısının olmadığı ya da çok az olduğu projeler ile çıktısı ekonomik yarara dönüşebilir nitelikte olmayan projeler hakem ataması yapılmadan ret önerisiyle ilgili teknoloji grubu yürütme komitesine sunulur.⁽²⁾

Değerlendirmenin başlatılması

MADDE 21 - (1) Proje değerlendirmesi ön değerlendirme sonrası hakem ataması ile başlatılır. Projeyi değerlendirecek olan hakemler projenin ilgili olduğu teknoloji alanlarında uzmanlığı olan kişiler olmak kaydıyla genellikle üniversite veya araştırma kurumlarından seçilir. Hakem seçimi ilgili teknoloji grubu komite üyelerinden de hakem önerileri alınarak yapılır. İçerik ve biçim olarak yeterli bulunan AGY101 hakem değerlendirmesine sunulur. Projede hakemin değerlendirme yapmasını engellemeyecek eksikliklerin olduğu durumlarda da firmaya eksik bildirim yapılması ile projenin hakem değerlendirmesine alınması paralel olarak gerçekleştirilebilir. Hakem iletişim bilgileri firmaya bildirilir. Hakemin firma ziyareti için ön temaslar hakem veya firma tarafından başlatılabilir.⁽³⁾

Hakem seçimi

MADDE 22 - (1) Hakem seçiminde hakemin projenin içerdiği teknoloji alanlarının birinde uzman olması hedeflenir ve aşağıda sıralanan ölçütler de dikkate alınır. Hakemin;

- a) projeler arası karşılaştırma yapabilmesi için firmanın önceki projelerinde hakemlik görevi yapmış olması,
- b) proje konusunda Türkiye'deki gelişimi görerek değerlendirme yapabilmesi için benzer projelerde görev almış olması,
- c) üniversite-sanayi işbirliğine katkı sağlamak amacıyla projenin yürütüleceği bölgeden olması,
- d) daha önceki proje değerlendirme performansları (gözlem, irdeleme, rapor niteliği, firmaya katkısı ve rapor veri süresi).

(2) Daha önce hakemlik yapmamış kişiler arasından ve çeşitli üniversitelerden hakem belirlenerek hakem havuzunun genişletilmesine özen gösterilir.

---

(1), (2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

Değişiklik öncesi bent:

b) Firmadan tanımlı bir zaman aralığında proje öneri dosyasında yetersiz bilgileri gidermesi ve eksik belgeleri tamamlaması istenir.

c) Hiçbir Ar-Ge içeriği bulunmayan projeler hakem ataması yapılmadan reddedilmek üzere ilgili teknoloji grubu yürütme komitesine sunulur.

(3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Proje değerlendirmesi ön değerlendirme sonrası hakem ataması ile başlatılır. Projeyi değerlendirecek olan hakemler projenin ilgili olduğu teknoloji alanlarında uzmanlığı olan kişiler olmak kaydıyla genellikle üniversite ve araştırma kurumlarından seçilir. Hakem seçiminde ilgili teknoloji grubu komite üyelerinden de hakem önerileri alınarak belirlenir. Hakemlere içerik ve biçim olarak yeterli bulunan AGY101 gönderilir. Projede hakemin değerlendirme yapmasını engellemeyecek eksikliklerin olduğu durumlarda da; firmaya eksik bildirim yapılması ile projenin hakeme gönderilmesi paralel olarak gerçekleştirilebilir. Hakem iletişim bilgileri firmaya yazılı olarak bildirilir. Hakemin firma ziyareti için ön temaslar hakem veya firma tarafından başlatılabilir.

Etik şartlar

MADDE 23 - (1) Hakemlerin/izleyicilerin projeyi objektif olarak değerlendirmesi beklenir. Çıkar çatışması veya çakışması olarak algılanabilecek kişisel ilişkiler varsa, hakemlik veya izleyicilik önerilen kişilerin değerlendirme yapmayacaklarını TÜBİTAK'a bildirecek var ise kendisine iletilen basılı evrakı TÜBİTAK'a iade etmesi gerekir.⁽¹⁾

(2) Proje değerlendirmelerinde hakemler, izleyiciler ve yeminli mali müşavirler bu Uygulama Esaslarının 74 üncü Maddesinde belirtilen gizlilik kurallarına riayet ederler. Hakemin ve izleyicinin etik şartlara uymamasından doğabilecek olumsuz sonuçlardan hakem/izleyici ile TÜBİTAK arasında yapılan sözleşme gereği hakem/izleyici sorumludur. Yeminli mali müşavirler, etik şartlara uymamalarından doğabilecek olumsuz sonuçlardan 1/6/1989 tarih ve 3568 sayılı Kanun kapsamında sorumludur.⁽²⁾

(3) TÜBİTAK teknoloji grubu yürütme komitesinde ve danışma kurulunda görev alan üyeler, "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Etik Davranış İlkelerinin Belirlenmesine İlişkin Esaslar" çerçevesinde hareket ederler.⁽³⁾

(4) Projenin "TUBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Çalışma Esasları"nda belirtilen hususlara konu olması ve değerlendirme sonucunda söz konusu esaslara göre bir ihlalin belirlenmesi durumunda, proje, bu uygulama esaslarının 72 inci maddesi hükümlerine göre yürürlükten kaldırılır.⁽⁴⁾

Hakem değişikliği

MADDE 24 - (1) Hakemlik için görevlendirilen kişilerin projeyi değerlendirmek istememesi veya hakemlik etik şartlarını sağlamadığını beyan etmesi durumunda hakemlik görevlendirmesi iptal edilir. Firmanın gerekçeli yapacağı başvuruya da (çıkar çatışması olması, hakemin firma tesislerindeki iletişime kapalı tutumu vb.) hakemle yapılan sözleşme feshedilebilir veya TÜBİTAK'a sunduğu değerlendirme raporu dikkate alınmayabilir.

(2) Sözleşmesi feshedilen veya değerlendirme raporu dikkate alınmayan hakemlerin yerine, TÜBİTAK yeni bir hakem belirleyebilir. Ancak diğer hakem değerlendirme raporu/raporları ile değerlendirmenin sonuçlandırılmasına TÜBİTAK tarafından karar verilir.

Hakem değerlendirmesi

MADDE 25 - (1) Projeyi değerlendirecek hakemlerle TÜBİTAK arasında sözleşme yapılır. Hakemler birbirlerinden ayrı ve bağımsız olarak Ar-Ge faaliyetlerinin gerçekleştirileceği kuruluşta inceleme yaparlar. İnceleme sonrasında hazırlanan Proje Önerisi Değerlendirme Raporu (AGY201) TÜBİTAK'a sunulur. Ortak sunulan projelerde, projede yer alan her bir kuruluş proje kapsamında yerinde incelenir. Islak imza ile basılı evrak şeklinde sunulacak olması durumunda AGY201'e www.teydeb.tubitak.gov.tr adresinden ulaşılır.⁽⁵⁾

---

(1), (2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Hakemlerin/izleyicilerin projeyi objektif olarak değerlendirmesi beklenir. Çıkar çatışması veya çakışması olarak algılanabilecek kişisel ilişkiler varsa, hakemlik ve izleyicilik önerilen kişilerin değerlendirme yapmadan kendisine iletilen dokümanları TÜBİTAK'a iade etmesi gerekir.

(2) Proje değerlendirmelerinde hakemler ve izleyiciler bu uygulama esaslarındaki 74 üncü madde kapsamında belirtilen gizliliğe riayet ederler. Hakemin ve izleyicinin etik şartlara uymamasından doğabilecek olumsuz sonuçlardan hakem/izleyici ile TÜBİTAK arasında yapılan sözleşme gereği hakem/izleyici sorumludur.

(3), (4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(5) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Projeyi değerlendirecek hakemlerle TÜBİTAK arasında sözleşme yapılır. Hakemler birbirlerinden ayrı ve bağımsız olarak Ar-Ge faaliyetlerinin gerçekleştirileceği kuruluşta inceleme yaparlar. İnceleme sonrasında hazırlanan Proje Önerisi Değerlendirme Raporu (AGY201) TÜBİTAK'a iletilir. Ortak sunulan projelerde, projede yer alan her bir kuruluş ziyaret edilir. AGY201'e www.teydeb.tubitak.gov.tr adresinden ulaşılır.

(2) Hakemlerin firma ziyaretleri sırasında, firmanın konu ile ilgili sunum yapması, proje yürütücüsü, personeli ve proje faaliyetlerine katkı sağlayacak teknik danışmanlarının ziyaret esnasında bulunması beklenir.⁽¹⁾

(3) Hakemler gerek duydukları açıklamaları AGY201 raporunu hazırlamadan önce kuruluştan talep edebilirler.

(4) Hakemler, AGY101 ve firmadan projeye ilişkin aldığı bilgiler çerçevesinde aşağıda belirtilen üç boyutun kriterlerini dikkate alarak projeyi değerlendirirler:

- a) Projenin endüstriyel Ar-Ge içeriği, teknoloji düzeyi ve yenilikçi yönü,
- b) Proje planı ve kuruluşun altyapısının uygunluğu,
- c) Proje çıktılarının ekonomik yarara dönüşebilirliği.

(5) Hakem AGY201 raporunu sözleşmede belirtilen tarihe kadar TÜBİTAK'a sunmadığı takdirde söz konusu rapor dikkate alınmayabilir. Bu durumda yeni bir hakem seçilebilir veya mevcut hakem raporları çerçevesinde değerlendirme sonuçlandırılabilir.⁽²⁾

Proje karar taslağı oluşturulması

MADDE 26 - (1) TÜBİTAK proje sorumlusu hakem değerlendirmesi sonucunda hakemlerden gelen raporları esas alarak; proje önerisinin revize edilmesini veya iyileştirilmesini ister veya proje karar taslağını oluşturur.

(2) Hakem değerlendirmeleri sonrasında ilgili teknoloji grubu yürütme komitesinin projeye ilişkin kararı oluşturmasına yardımcı olmak üzere, TÜBİTAK proje sorumlusu tarafından Proje Bilgi Formu (PBF) hazırlanır. Hazırlanan PBF'de; gerekli firma/proje bilgileri, proje kısa anlatımı, hakem değerlendirmeleri özeti, karar taslağı, destek kapsam taslağı ve izleyici önerisi yer alır.

(3) PBF oluşturulmasında, proje önerisi aşağıda sıralanan değerlendirme süreçlerinden geçirilir:

- a) Projenin endüstriyel Ar-Ge içeriği, teknoloji düzeyi ve yenilikçi yönüne ilişkin unsurları,
- b) Proje planı ve kuruluşun altyapısının uygunluğu,
- c) Proje çıktılarının ekonomik yarara dönüşebilirliği,
- d) Proje önerisinin destek kapsamına alınmasını güçlendirebilecek diğer faktörlerin değerlendirilmesi,
- e) Gerçekleştirilecek faaliyetler ile proje öneri bütçesinin uygunluğu.

---

(1), (2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)
Değişiklik öncesi fıkra:

(2) Hakemlerin firma ziyaretleri sırasında, firmanın konu ile ilgili sunum yapması, proje yürütücüsü, personeli ve danışmanlarının ziyaret esnasında bulunması beklenir.

(5) Hakem AGY201 raporunu sözleşmede belirtilen tarihe kadar göndermediği takdirde söz konusu rapor dikkate alınmayabilir. Bu durumda yeni bir hakem seçilebilir veya mevcut hakem raporları çerçevesinde değerlendirme sonuçlandırılabilir.

Proje ile ilgili kararın oluşturulması

MADDE 27 - (1) Proje önerisine ilişkin karar projenin ilgili bulunduğu teknoloji grubu yürütme komitesinde oluşturulur. Komitede, TÜBİTAK proje sorumlusu tarafından hazırlanan PBF, kuruluş tarafından sunulan AGY101 ile diğer ek bilgiler ve hakemler tarafından hazırlanan AGY201'in içerdiği bilgi ve değerlendirmeler kullanılarak karar üretilir. Proje ile ilgili karar, görüşülen diğer projelerden bağımsız oluşturulur.

(2) Karar oluşturma aşamasında, söz konusu komite üyelerinden herhangi birisinin, proje önerisi görüşülecek firma ile hâlihazırda bir çıkar çakışması veya çatışması varsa, ilgili proje kararı görüşülürken toplantıya dâhil olmaz.

(3) Komitede görüşülen proje ile ilgili karar birbirini izleyen iki aşamada oluşturulur:

a) Proje önerisine ilişkin aşağıda belirtilen kararlardan biri alınır:

1) Projenin desteklenmesine karar verilir. Bu durumda desteklemeye esas teşkil eden proje faaliyetleri ve hedefleri belirtilmeye çalışılır.

2) Projenin desteklenmemesine karar verilir. Proje ret gerekçesinde, projenin endüstriyel Ar-Ge içeriği, teknoloji düzeyi ve yenilikçi yönü, proje planı ve kuruluşun altyapısının uygunluğu ile proje çıktılarının ekonomik yarara ve ulusal kazanıma dönüşebilirliğine ilişkin değerlendirme boyutlarında yer alan ve projenin özellikle ret edilmesine esas teşkil eden kriterler belirtilir.⁽¹⁾

3) Projeye ilişkin kararın oluşturulmasını kolaylaştırmak için kuruluştan ek bilgi ve belgelerin istenmesine ve/veya projenin yeni bir hakem değerlendirme sürecine alınmasına karar verilir.

4) Kuruluştan projesini revize etmesi istenebilir. Revize proje yeniden hakem değerlendirme sürecine alınabilir ya da doğrudan komiteye sunulabilir. Revize edilen projelerde TÜBİTAK'a proje önerisinin yapıldığı ilk başvuru tarihi geçerlidir.

b) Desteklenmesine karar verilen proje önerisinin temel olarak aşağıdaki hususları içeren destek kapsamı oluşturulur.

1) Desteklenecek faaliyetler,

2) Destek süresi,

3) Desteklenecek gider kalemleri ve miktarı,

4) Projenin izleme aşamasında değerlendirilecek hususlar,

5) Ar-Ge niteliğinin iyileştirilmesine yönelik öneriler,

6) Proje izleyicisi/izleyicileri.

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi alt bent:

(2) Projenin desteklenmemesine karar verilir. Ret gerekçesi açıkça belirtilir.

(4) Karar oluşturma aşamalarında:

a) Proje ile ilgili kararların alınması için oy çokluğu yeterlidir.

b) Karar oluşturulurken proje önerisi ile ilgili diğer destek programlarına başvuru yapılmış olması bu programın bağımsız değerlendirme sürecini olumlu veya olumsuz etkilemez.

c) Proje gider kalemlerinin AGY101'de belirtilen birim fiyatları ve ücretler değerlendirmede kararın oluşturulmasında etken olarak göz önünde bulundurulmaz.

d) Eldeki bilgilerle kesin bir karara varılamayan durumlarda ek hakem değerlendirmesine başvurulabilir.

e) Daha önce verilmiş kararlarla ilgili itirazlar incelenir ve yanıtlanır.

Değerlendirme süresi

MADDE 28 - (1) Proje önerisinin, gereken içerikte ve eksiksiz olarak TÜBİTAK'a sunulduğu tarihten komitede görüşülmesine kadar geçen sürenin 60 gün olması hedeflenir.

Projenin karar bildirimi

MADDE 29 - (1) İlgili komite toplantılarında projelere ilişkin oluşturulan karar TÜBİTAK Başkanlığı'nca onaylanarak kuruluşa bildirilir. TÜBİTAK Başkanlığının komite kararı sonucunda desteklenmesi uygun bulunan projelerin onay sürecinde, programa ayrılan bütçenin yetersiz kalacağının tespiti halinde, ülke önceliklerini dikkate alarak destek sıralaması yapılabilir.

(2) Desteklenmesi kabul edilen projelere ilişkin destek karar bildiriminde destek kararı, kapsamı, proje izleyicisi ve ekinde imzalanacak proje sözleşmesi yer alır. Proje süresince yapılacak değerlendirmelere dayanarak TÜBİTAK destek karar bildiriminde belirtilen kapsam veya izleyiciyi değiştirme hakkına sahiptir.⁽¹⁾

(3) Desteklenmesi uygun bulunmayan projelere ilişkin ret gerekęesi ile birlikte karar kuruluşa bildirilir.

(4) Karar bildirimini takiben kuruluşun TÜBİTAK'a itirazda bulunabileceği durumlarda izlenecek yöntemler aşağıda açıklanmıştır:

a) Projesi desteklenmeyen kuruluş, ret kararına ilişkin itirazı olması durumunda, bu durumu gerekçelendirerek itirazda bulunabilir. İtirazlar, TÜBİTAK proje sorumlusu değerlendirmesinden sonra, gerektiğinde hakem değerlendirmesi alınarak komitede karara bağlanır.⁽²⁾

b) Kuruluşun sözleşmeyi imzalamadan önce destek kapsamına itiraz etmesi durumunda, itiraz proje sorumlusu değerlendirmesinden sonra, gerektiğinde hakem değerlendirmesi alınarak komitede karara bağlanır. Söz konusu itiraza ilişkin karar beklenmeden kuruluş ile TÜBİTAK arasında sözleşme yapılabilir.⁽³⁾

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(2) Desteklenmesi kabul edilen projelere ilişkin destek karar yazısında destek kararı, kapsamı, proje izleyicisi ve ekinde proje sözleşmesi yer alır. Proje süresince yapılacak değerlendirmelere dayanarak TÜBİTAK destek karar yazısında belirtilen kapsam ve izleyiciyi değiştirme hakkına sahiptir.

(2), (3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi bent

a) Projesi desteklenmeyen kuruluş, ret kararına ilişkin itirazı olması durumunda, bu durumu gerekçelendirerek itirazda bulunabilir. İtirazlar, TÜBİTAK proje sorumlusu değerlendirmesinden sonra, gerektiğinde hakeme de gönderilerek komitede karara bağlanır.

b) Kuruluşun sözleşmeyi imzalamadan önce destek kapsamına itiraz etmesi durumunda, itiraz proje sorumlusu değerlendirmesinden sonra, gerektiğinde hakeme de gönderilerek komitede karara bağlanır. Kuruluşun tercihine bağlı olarak söz konusu itiraza ilişkin karar beklenmeden sözleşme imzalanabilir.

c) Kuruluşa TÜBİTAK tarafından gönderilen sözleşmenin kuruluş tarafından imzalanmasından önce, proje faaliyetleri, iş paketleri, bütçesi, gider kalemleri ve süresi değişmeksizin, projenin başlangıç tarihinin ileri bir tarihe alınmasına yönelik talepler TÜBİTAK tarafından değerlendirilerek uygun görülürse proje başlama tarihi en fazla destek karar yazısı tarihine kadar ileriye alınarak yeni bir sözleşme hazırlanır. Kuruluş AGY101 proje ön bilgileri, iş-zaman grafiği ve Dönemsel Tahmini ve Toplam Maliyet Formlarını (M030) günceller.⁽¹⁾

d) Kuruluş proje için TÜBİTAK tarafından belirlenen izleyiciye itirazda bulunabilir. TÜBİTAK bu itirazları gerekçeleri ile birlikte değerlendirmeye alır.

Sözleşme imzalanması

MADDE 30 - (1) Desteklenmesi uygun bulunan projeler için TÜBİTAK ile kuruluş/kuruluşlar arasında sözleşme imzalanır. Ortak projelerde, muhatap kuruluşun belirtildiği ve her bir kuruluşla ilişkin bilgilerin yer aldığı sadece bir proje sözleşmesi düzenlenir.

(2) Sözleşmeye ilişkin oluşacak giderler kuruluş tarafından karşılanır.

(3) Proje sözleşmesinin yürürlüğe girmesiyle kuruluş tarafından projeye ilişkin sunulan AGY301 işleme alınır.⁽²⁾

(4) Desteklenmesi uygun bulunan projeler için TÜBİTAK tarafından hazırlanan destek karar bildiriminde verilen süre içinde, kuruluşla iletilen proje sözleşmesinin kuruluş tarafından imzalanarak TÜBİTAK'a ulaştırılması, 75 inci maddede belirtilen haller hariç zorunludur. Bu taahhüdün kuruluş tarafından yerine getirilmemesi halinde, TÜBİTAK destek kararını iptal edebilir.⁽³⁾

(5) Proje sözleşmesi, kuruluşu en geniş şekilde temsil ve ilzama yetkili olan kişi/kişiler veya bu kişi/kişilerin usulüne uygun yetkilendirdiği kuruluş yetkilisi tarafından imzalanmalıdır.⁽⁴⁾

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY301) Başvuru Esasları

Destek başvuru zamanlaması

MADDE 31 - (1) Desteklenmesi uygun görülen projeler için, projeyi öneren kuruluşlar, AGY301'i 32 nci maddeye uygun hazırlayarak başvurularını yaparlar. AGY301 dokümanına www.teydeb.tubitak.gov.tr adresinden ulaşılır. Ortak başvuru yapılmış projelere ait AGY301'ler kuruluşlarca ayrı ayrı hazırlanıp eş zamanlı sunulmalıdır. Desteklenmesi uygun görülen projelerde dönemsel harcamalar sonrasında her bir katılımcıya proje harcamaları karşılığında her kuruluşun kendi destekleme oranı dikkate alınarak ayrı ayrı destekleme yapılır.⁽⁵⁾

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi bent:

c) Proje faaliyetleri, iş paketleri, bütçesi, gider kalemleri ve süresi değişmeksizin, projenin başlangıç ve bitiş tarihinin ileri bir tarihe alınmasına yönelik talepler TÜBİTAK tarafından değerlendirilerek uygun görülürse yeni bir sözleşme hazırlanır. Sözleşme imzalandıktan sonra, yukarıda belirtilen değişikliklerin söz konusu olduğu durumlarda kuruluş destek başlangıç tarihi esas alınarak uygulama esaslarına göre belirlenen ilk AGY301'i sunması gereken en son tarihe kadar bu talebini TÜBİTAK'a bildirebilir. Her iki durumda da kuruluş AGY101 proje ön bilgileri, iş-zaman grafiği ve Dönemsel Tahmini Maliyet Formlarını (M030) günceller. Kuruluş projenin gerçekleştirme ve izleme aşamasında destek kapsamının değişmesine yol açan gelişmelere bağlı taleplerini AGY301'in Değişiklik Bildirimi Bölümünde sunabilir.

(2), (3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(3) Kuruluş tarafından imzalanan sözleşme TÜBİTAK tarafından imzalandığı tarihte yürürlüğe girer. Sözleşmenin yürürlüğe girmesi ile kuruluş tarafından projeye ilişkin sunulan AGY301 işleme alınır.

(4) Desteklenmesi uygun bulunan projeler için TÜBİTAK tarafından hazırlanarak destek karar yazısında verilen süre içinde, kuruluşla iletilen proje sözleşmesinin kuruluş tarafından imzalanarak TÜBİTAK'a ulaştırılması, 75 inci maddede belirtilen haller hariç zorunludur. Bu taahhüdün kuruluş tarafından yerine getirilmemesi halinde, TÜBİTAK destek kararını iptal edebilir. Bu durumda proje kuruluş tarafından programdan geri çekilmiş kabul edilir.

(4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(5) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

1) Desteklenmesi uygun görülen projeler için, projeyi öneren kuruluşlar AGY301'i 32 nci maddeye uygun hazırlayarak başvurularını yaparlar. AGY301'e www.teydeb.tubitak.gov.tr adresinden ulaşılır. Ortak başvuru yapılmış projelere ait AGY301'ler kuruluşlarca ayrı ayrı hazırlanıp eş zamanlı sunulmalıdır. Desteklenmesi uygun görülen projelerde dönemsel harcamalar sonrasında her bir katılımcıya proje harcamaları karşılığında ayrı destekleme yapılır.

(2) Bu uygulama esaslarının 32 nci maddesi birinci fıkrasında belirtilen biçim ve içeriğe uygun olan AGY301, en geç, harcamaların gerçekleştiği dönemi takip eden dönemin üçüncü ayının sonuna kadar TÜBİTAK'a sunulur. (Örnek: 1 Ocak–30 Haziran 2008 arasında gerçekleştirilen harcamalara ilişkin 2008/1 dönemi AGY301, 1 Temmuz 2008'den itibaren 30 Eylül 2008'e kadar verilir.) AGY301 başvuru tarihi olarak AGY301'in kuruluş tarafından TÜBİTAK'a ulaştırmak üzere postaya (PTT veya özel kurye firmaları vasıtası ile) verildiği tarih dikkate alınır. Takip eden dönemin üçüncü ayının son gününün resmi tatil olması halinde AGY301, bu tarihi izleyen iş günü mesai saati sonuna kadar verilebilir. TÜBİTAK tarafından AGY301 başvurularının çevrimiçi sayısal ortamda yapılmasının istenmesi durumunda, AGY301 başvurularının TÜBİTAK'a sunulmasında bu Uygulama Esaslarının 15/A ve 15/B madde hükümleri uygulanır.⁽¹⁾

(3) Proje destek başlangıç tarihinden sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödemeleri yapılmış harcama ve giderleri gerçekleştirilerek bitmiş olan tüm dönemlere ilişkin AGY301'ler, en geç sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen dönemin üçüncü ayının sonuna kadar sunulur.⁽²⁾

(4) Projenin dönem içerisinde sonuçlandığı durumda dönemin son günü beklenmeden proje bitiş tarihini müteakip AGY301 hazırlanıp sunulabilir.

(5) Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen AGY301'in başvuru tarihi bu Uygulama Esaslarının 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtildiği şekilde harcama ve gider belgelerinin projenin son döneminde düzenlenmiş olması şartıyla bu harcama ve giderlere ilişkin ödemelerin proje bitiş tarihini takip eden dönem içinde yapılmış olması halinde bu harcama ve giderler desteklenir. Bu durumlarda AGY301, en geç proje bitiş tarihini takip eden dönem sonuna kadar ödemenin geç yapıldığı belirtilerek TÜBİTAK'a sunulabilir. Bu durumda destek başvuru zamanı, takip eden dönemin son gününe kadar (30 Haziran veya 31 Aralık) uzar.⁽³⁾

(6) .....⁽⁴⁾

(7) .....⁽⁵⁾

(8) Projenin her hangi bir dönemindeki faaliyetlerin yapılmaması veya dönemin harcama ve giderlerine yönelik talepte bulunulmayacağı durumlarda dahi AGY301'in sadece dönem raporunun sunulması zorunludur. Söz konusu dönem projenin son dönemi ise dönem raporu ile birlikte proje sonuç raporu da sunulur.⁽⁶⁾

---

(1), (2), (3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(2) AGY301 en geç, harcamaların gerçekleştiği dönemi takip eden dönemin üçüncü ayının sonuna kadar TÜBİTAK'a sunulur. (Örnek: 1 Ocak–30 Haziran 2007 arasında gerçekleştirilen harcamalara ilişkin 2007/1 dönemi AGY301 1 Temmuz 2007'den itibaren 30 Eylül 2007'ye kadar verilebilir.) Ancak proje harcamalarına ilişkin ödemelerin proje bitiş tarihini takip eden dönem içinde yapılacağı durumlarda AGY301 en geç proje bitiş tarihini takip eden dönem sonuna kadar TÜBİTAK'a sunulabilir. AGY301 başvuru tarihi olarak AGY301'in kuruluş tarafından TÜBİTAK'a ulaştırmak üzere postaya (PTT veya özel kurye firmaları vasıtası ile) verildiği tarih dikkate alınır.

(3) Proje destek başlangıç tarihinden sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar harcamaları gerçekleştirilerek bitmiş olan dönemlere ilişkin AGY301'ler, en geç sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen dönemin üçüncü ayının sonuna kadar sunulur.

(5) Proje başlangıç tarihinin gecikmesi nedeniyle AGY301'in sunulamayacağı durumlarda kuruluş TÜBİTAK'ı bilgilendirir.

(4), (5) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında fıkra yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Yürürlükten kaldırma öncesi fıkra:

(6) Herhangi bir dönemde proje faaliyet ve harcamaları gerçekleştirildiği halde, bu uygulama esasları 75 inci maddede belirtilen mücbir bir sebeple, ilgili AGY301'in TÜBİTAK'a zamanında sunulamayacağı durumlarda, kuruluşun mücbir sebebe ilişkin yazılı gerekçeyi AGY301'i sunması gereken tarihi takip eden üç ay içinde bildirmesi şartıyla, AGY301'i sunması gereken süre uzatılabilir.

(7) Proje faaliyetleri durduğu için AGY301 gönderilemeyecek ise bu durum bu uygulama esaslarının 67 nci maddesi kapsamında ele alınır.

(6) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(9) Proje destek süresinin uzatılmasının TÜBİTAK tarafından uygun bulunması halinde uzatılan süre içindeki ilk AGY301, TÜBİTAK'ın uzatma karar bildirim tarihini izleyen dönemin üçüncü ayının sonuna kadar sunulur.⁽¹⁾

(10) Kuruluşun proje destek süreci içinde yaptığı gerekçeli itiraz başvurularına ilişkin TÜBİTAK kararının beklenmesi nedeniyle TÜBİTAK'a sunulması geciken AGY301 destek başvuruları, TÜBİTAK kararının bildirim tarihini izleyen dönemin üçüncü ayının sonuna kadar sunulur.⁽²⁾

Destek başvuru şekli

MADDE 32 - (1) AGY 301,

a) yeminli mali müşavirlik proje harcamaları değerlendirme ve tasdik raporunu (AGY500),

b) .....⁽³⁾

c) dönem raporunu,

d) projenin son döneminde Proje Sonuç Raporu'nu (AGY351)

içerir.

(2) Mali rapor dönemsel olarak hazırlanarak kuruluş yetkilisi/yetkilileri tarafından imzalanan; desteklenen projeye ilişkin gider formları, belgeleri ve gerekli ekleri, diğer destekleyici formlar ile tamamlayıcı mali belgelerden oluşan dokümandır.

(3) Yeminli Mali Müşavirlik Proje Harcamaları Değerlendirme ve Tasdik Raporu (AGY500) kuruluşa ait mali raporun, mevzuatına göre değerlendirilerek tasdik edilmesi sonucu, TÜBİTAK tarafından belirlenen biçime uygun olarak yeminli mali müşavir tarafından hazırlanan rapordur.

(4) .....⁽⁴⁾

(5) Dönem raporu, dönemsel teknik kazanımları, gerçekleştirilen çalışmaları, projedeki ilerlemeyi, ara çıktıları, zaman/maliyet/kapsam gerçekleştirmelerini, planlanandan sapmaları ve nedenlerini, bu sapmaların proje gelişimine etkisini, alınması gerekli önlemleri, talep edilen değişiklikleri ve benzeri bilgileri içeren rapordur.

(6) Kuruluş, proje destek kapsamını dikkate alarak proje faaliyetlerini ve bu faaliyetlere yönelik harcamalara ilişkin dönem raporunu ve mali raporu hazırlar. Mali rapor, kuruluş tarafından yeminli mali müşavire mevzuatı çerçevesinde incelenilerek tasdik ettirilir. Yeminli mali müşavir tarafından düzenlenen ve tasdik edilen AGY500, kuruluş tarafından dönem raporu ile bir araya getirilerek AGY301 olarak TÜBİTAK'a sunulur.⁽⁵⁾

---

(1), (2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında bent yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Yürürlükten kaldırma öncesi bent:

b) gider formlarını,

(4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında fıkra yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Yürürlükten kaldırma öncesi fıkra:

(4) Gider formları mali rapor içinde yer alan, kuruluşun proje kapsamında yaptığı harcama ve giderleri gider kalemleri bazında göstermesini sağlayan formlardır. (G011-Personel Giderleri Formu vd.)

(5) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(6) Gerçekleşen proje harcama ve faaliyetlerine yönelik kuruluş tarafından dönem raporu ve mali rapor hazırlanır. Mali rapor yeminli mali müşavire incelenilerek tasdik ettirilir. Tasdik sonucunda yeminli mali müşavir tarafından düzenlenen AGY500 kuruluş tarafından gider formları ile bir araya getirilir. Buna dönem raporu da eklenerek AGY301 olarak TÜBİTAK'a beyan edilir. Mali rapor içinde yer alacak gider belgeleri (faturalar, ödeme belgeleri, ücret bordroları vb.) ve ekleri (Bilanço, Gelir Tablosu) TÜBİTAK'a sunulan AGY301 içerisine konulmaz.

(7) Mali rapor içinde yer alacak gider belgeleri (faturalar, ödeme belgeleri, ücret bordroları vb.) TÜBİTAK'a sunulan AGY301 içerisine konulmaz.⁽¹⁾

(8) Ortak projelerin AGY301'i, ilgili kuruluşlar tarafından ayrı hazırlanarak eş zamanlı olarak TÜBİTAK'a sunulur. Kuruluşlardan birinin ilgili dönemde harcama ve giderlerinin olmaması halinde bu durum dönem raporunda belirtilir. Ortak projede yer alan kuruluşların hazırlayacağı her bir AGY301 TÜBİTAK'a sunulduktan sonra değerlendirme süreci başlatılır. Ortak projede yer alan herhangi bir kuruluşun AGY301'i sunmaması durumunda bu Uygulama Esaslarının ilgili hükümlerine göre uygulama yapılır.⁽²⁾

Mali raporun hazırlanması

MADDE 33 - (1) Mali rapor, proje mali sorumlusu tarafından destek karar yazısında belirtilen destek kapsamı dikkate alınarak, projenin dönem içindeki harcamalarına ilişkin bilgi, belge ve belge eklerini kapsayacak şekilde eksiksiz olarak hazırlanır.

(2) Mali rapor içindeki, üzerinde "aslı gibidir" ibaresi bulunan harcama ve gider belge kopyaları, kuruluş yetkilisi tarafından imzalanır ve yeminli mali müşavir tarafından tasdik edilir.⁽³⁾

Mali belgelendirme

MADDE 34 - (1) Kuruluş, proje kapsamında satın aldığı mal ve hizmetlere (personel, seyahat, alet/teçhizat/yazılım, hizmet alımı, malzeme, sarf giderleri vb.) ilişkin olarak, 4/1/1961 tarih ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda sayılan fatura ve fatura yerine geçecek belgeleri kuruluş adına düzenletir.

(2) Döviz cinsinden alımlarda, ödeme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınır.

(3) Desteklenen projeler kapsamında yapılan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için kuruluşların mal, hizmet ve personele ilişkin olarak yapılan ödeme işlemlerinde, bu programın uygulama dokümanlarından biri olan mali rapor ve mali rapor hazırlama kılavuzunda belirtilen usul ve esaslar geçerlidir. Bu nedenle proje kapsamında desteklenen gider kalemlerine ilişkin harcama ve gider belgelerine ait düzenlenecek gider formları ve ekinde yer alacak harcama ve gider belgeleri ile eklerinin ihtiva edeceği bilgiler ve belge düzeni, mali rapor ve mali rapor hazırlama kılavuzunda belirtilen kurallara göre yapılmalıdır.⁽⁴⁾

(4) Desteklenen projeler kapsamında ve proje faaliyetleri çerçevesinde yapılan harcama ve giderlerin desteklenecek harcama kapsamına alınabilmesi için söz konusu harcama ve giderlere ilişkin ödemelerin kuruluş tarafından kendi kaynakları ve/veya nakit çıkışları ile dönemsel olarak veya AGY500 raporunun düzenlendiği tarihe kadar gerçekleştirilmiş olması gerekir. Desteklenen projeler kapsamında ve proje faaliyetleri çerçevesinde yapılan harcama ve giderlere ilişkin ödemelerin yapılmaması durumlarında söz konusu harcama ve giderler ilgili döneme ilişkin AGY301'de beyan edilmez ve desteklenmez. Ancak bu harcama ve giderler bu Uygulama Esaslarının 35 inci ve 36 ncı madde hükümlerine uygun olarak düzenlenerek sunulabilir.⁽⁵⁾

---

(1), (2) **Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)**

(3) **Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:**

(2) *Mali rapor içindeki üzerinde "aslı gibidir" ibaresi bulunan gider ve harcama belge kopyaları, kuruluş yetkilisi ve yeminli mali müşavir tarafından tasdik edilir.*

(4) **Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:**

(3) *Proje kapsamında desteklenen gider kalemlerine ilişkin harcama ve gider belgelerine ait düzenlenecek gider formları ve ekinde yer alacak harcama ve gider belgeleri ile eklerinin ihtiva edeceği bilgiler ve belge düzeni, mali rapor hazırlama kılavuzunda belirtilen kurallara göre yapılmalıdır.*

(5) **Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)**

Harcama ve gider belgelerinin kabulü

MADDE 35 - (1) TÜBİTAK tarafından kabul edilen stoktan kullanılan malzeme ve sarf giderleri hariç mal ve hizmet alımlarının giderlerine ait belgelerin düzenleme tarihinin ve stoktan kullanılan malzemelerin stok çıkış tarihlerinin, proje destek başlangıç tarihinden itibaren destek bitiş tarihine kadar (ek süre dahil) geçen süre içinde olması gerekmektedir.⁽¹⁾

(2) Mal ve hizmet alımlarına ait ödemenin destek başlangıç tarihinden önce yapılması durumunda, mal ve hizmet alımına ait faturanın düzenleme tarihi projenin destek süresi içerisinde olması kaydıyla bu tür mal ve hizmet alımları destek kapsamında değerlendirilir.

(3) Destek konusu harcama ve giderlere ilişkin belgelerin (ücret bordrosu, fatura, sözleşme, ödeme belgesi, vb.) destekleme dönemleri itibariyle mali raporda bulunması gerekir. Ancak, ilgili döneme ait AGY301'in sunulmaması hali hariç destekleme dönemlerine ait mali raporlarda herhangi bir nedenle beyan edilmeyen harcama ve gider belgeleri, (ödemenin yapılmaması, unutulma, eksik kayıt veya eksik belge gibi nedenlerle mali inceleme, denetim ve onaydan geçirilememiş ise), proje süresi içinde kalmak kaydıyla sonraki dönemlere ait mali raporlarda beyan edilebilir. Söz konusu durum projenin son döneminde ise buna ilişkin başvurular kabul edilmez. (Örneğin; kuruluşun 2008/1. ve 2008/2. dönem ile ilgili AGY301 başvurusunu yaptığını ve dönemsel harcamalarının değerlendirildiği varsayalım. Kuruluşun takip eden 2009/1. dönem ile ilgili Mali Raporda, önceki dönemlerinde (2008/1. veya 2008/2. dönemlere ait) herhangi bir nedenle beyan edilmeyen ya da mali mevzuata uygunluğu açısından eksik bulunarak desteklenmeyen personel maliyetleri ile mal ve hizmet giderleri var ise, bu personel maliyetleri ve giderler ile ilgili ödeme belgeleri 2009/1. dönemi Mali Raporunda gösterilebilecektir.)⁽²⁾

Harcama ve gider belgelerinin düzenleme tarihi

MADDE 36 - (1) Harcama ve gider belgelerinin düzenleme ve ödeme tarihinin destek başvurusu yapılan dönem içinde olması gerekir. Ancak bu maddenin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen durumlarda harcama ve gider belgeleri, düzenleme ve ödeme tarihleri destek başvurusu yapılan dönem içinde olmasa dahi destek kapsamında değerlendirilir.

(2) Ancak 35 inci maddede belirtilen nedenlerden dolayı önceki dönemlerde sunulamayan harcama ve gider belgeleri de kabul edilir.

---

(1), (2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

1) TÜBİTAK tarafından kabul edilen mal ve hizmet alımlarının giderlerine ait (stoktan kullanılan malzeme ve sarf giderleri hariç) belgelerin düzenleme tarihinin, proje destek başlangıç tarihinden itibaren destek bitiş tarihine kadar (ek süre dahil) geçen süre içinde olması gerekmektedir.

(3) Destek konusu harcama ve giderlere ilişkin belgelerin (ücret bordrosu, fatura, sözleşme, ödeme belgesi vb.) destekleme dönemleri itibariyle mali raporda bulunması gerekir. Ancak, destekleme dönemlerine ait mali raporlarda herhangi bir nedenle beyan edilmeyen harcama ve gider belgeleri, (ödemenin yapılmaması, unutulma, eksik kayıt veya eksik belge gibi nedenlerle mali inceleme, denetim ve onaydan geçirilememiş ise), proje süresi içinde kalmak kaydıyla sonraki dönemlere ait mali raporlarda beyan edilebilir. Söz konusu durum projenin son döneminde ise buna ilişkin başvurular kabul edilmez. (Örneğin; kuruluşun 2006/1 ve 2006/2. dönem ile ilgili AGY301 başvurusunu yaptığını ve dönemsel harcamalarının değerlendirildiğini varsayalım. Bu kuruluşun takip eden 2007/1. dönem ile ilgili Mali Raporda, önceki dönemlerinde (2006/1. veya 2006/2. dönemlere ait) herhangi bir nedenle beyan edilmeyen ya da mali mevzuata uygunluğu açısından eksik bulunarak desteklenmeyen personel maliyetleri ile mal ve hizmet faturaları var ise, bu personel maliyetleri ve faturalar ile ilgili ödeme belgeleri 2007/1. dönem Mali Raporunda gösterilebilecektir.)

(3) Belge tutarına ait ödemenin bir kısmının veya tamamının takip eden dönemlerde gerçekleştiği durumlarda ise, bunlara yönelik destek, harcama ve giderin beyan edildiği dönemde, ödenen tutar üzerinden yapılır. (Örneğin; 2007/2. döneme ait Mali Rapor içinde yer alan personel maliyeti veya mal ve hizmet alımına ait bir faturanın ödemesi, 2007/2. dönemde gerçekleşmemiş olsun, ancak ödemenin 2008/1. döneminde gerçekleşmiş ve belgelenmiş olması durumunda, bu personel maliyeti ve/veya mal ve hizmet alımına ait faturadaki tutar 2007/2. dönem destek başvurusu içinde gösterilebilir ve desteklenecek harcama tutarının içerisinde değerlendirilir. Bu ödeme proje bitimini takip eden dönemin sonuna kadar yapılsa dahi, personel maliyeti ve/veya mal ve hizmet faturasında belirtilen tutar desteklemeye esas harcama tutarının içerisinde değerlendirilir.)⁽¹⁾

(4) Personel maliyetleri değerlendirilirken her ayın maliyeti ayrı ayrı değerlendirilir. Dönem içindeki bir aya ait personel maliyetleri içerisinde yer alan herhangi bir ödemenin yapılmaması nedeni ile sadece o aya isabet eden personel maliyetlerinin tamamı destek kapsamı dışında kalır.⁽²⁾

(5) Yurt dışından alımı yapılan alet/teçhizat giderlerine ait harcama ve gider belgesinin proje destek başlangıç tarihinden en fazla üç ay önce düzenlenmiş olması ve projenin destek kapsamı içerisinde değerlendirilmesi durumunda, bu giderler desteklenir.

Mali inceleme ve denetim

MADDE 37 - (1) Mali raporun mali denetim, inceleme ve tasdiki kuruluşun belirleyeceği yeminli mali müşavir tarafından yapılır.

(2) Yeminli mali müşavir, mali raporun mali denetim, inceleme ve tasdikini kanunen kendisine verilmiş görev ve yetkiler çerçevesinde, bu uygulama esasları, ilgili mevzuat ve AGY500 dispozisyonuna uygun olarak yapar.

(3) Yeminli mali müşavirler tarafından değerlendirilen mali raporun TÜBİTAK tarafından denetimi ve değerlendirmesi ile ilgili hükümler saklıdır.

(4) Aynı kuruluşun birden fazla ve aynı dönemlere karşılık gelen desteklenen projeleri var ise aynı yeminli mali müşavirin görevlendirilmesi beklenir. Aynı dönemde devam eden projelerde mükerrer harcama ve giderlerin bulunup bulunmadığı konusunda kuruluş ve yeminli mali müşavir müştereken ve müteselsilen sorumludur.

---

(1), (2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(3) Belge tutarına ait ödemenin bir kısmının veya tamamının takip eden dönemlerde gerçekleştiği durumlarda ise, bunlara yönelik destek, harcama ve giderin beyan edildiği dönemde, ödenen tutar üzerinden yapılır. (Örneğin; 2006/2. döneme ait Mali Rapor içinde yer alan personel maliyeti veya mal ve hizmet alımına ait bir faturanın ödemesi, 2006/2. dönemde gerçekleşmemiş olsun, ancak ödemenin 2007/1. döneminde gerçekleşmiş ve belgelenmiş olması durumunda, bu personel maliyeti veya mal ve hizmet alımına ait faturadaki tutar 2006/2. dönem destek başvurusu içinde gösterilebilir ve desteklenecek harcama tutarının içerisinde değerlendirilir. Bu ödeme proje bitimini takip eden dönemin sonuna kadar yapılsa dahi, mal ve hizmet faturasında belirtilen tutar desteklemeye esas harcama tutarının içerisinde değerlendirilir.)

(4) Personel maliyetleri değerlendirilirken her ayın maliyeti ayrı ayrı değerlendirilir. Dönem içindeki bir aya ait personel maliyetleri içerisinde yer alan herhangi bir ödemenin yapılmaması nedeni ile sadece o aya isabet eden söz konusu personel maliyetleri destek kapsamı dışında kalır.

ALTINCI BÖLÜM Transfer Ödemeleri

Transfer ödemesi (Ön ödeme)⁽¹⁾

MADDE 38 - (1) Kuruluşlara, talep etmeleri halinde, desteklenen projenin dönemsel faaliyetleri kapsamındaki harcama ve giderlere ilişkin ödemelerini gerçekleştirebilmeleri amacıyla, TÜBİTAK'ın uygun bulması halinde ve bu programa ilişkin bütçe ve nakit imkanları dahilinde, TÜBİTAK bütçesine gider kaydedilmek üzere teminat karşılığında transfer ödemesi yapılır. Transfer ödeme uygulamasında proje sözleşmesinde belirtilen süre dikkate alınır, proje süre uzatmaları dikkate alınmaz.⁽²⁾

Transfer talep koşulları⁽³⁾

MADDE 39 - (1) Desteklenmesi uygun bulunan ve proje sözleşmesi taraflarca imzalanmış projenin, proje sahibi kuruluş, bu Uygulama Esaslarının 44 üncü maddesinde belirtilen teminat karşılığında proje süresince bir defaya mahsus transfer ödeme talebinde bulunulabilir.⁽⁴⁾

(2) Projenin son dönemi içerisinde transfer ödeme talebinde bulunulamaz.⁽⁵⁾

(3) Bu Uygulama Esasları çerçevesinde transfer ödeme başvurusu, www.teydeb.tubitak.gov.tr adresinde transfer ödemesine ilişkin istenilen dokümanlar biçim ve içeriğine uygun olarak hazırlanarak yapılır.⁽⁶⁾

Transfer ödeme oranı

MADDE 40 - (1) Transfer ödemesi, projenin AGY101 Dönemsel ve Toplam Tahmini Maliyet Formu'nda (TL cinsinden M030) belirtilen proje toplam tahmini bütçesinin %20'sini (yüzde yirmi) geçemez.⁽⁷⁾

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.07.2009) Değişiklik öncesi madde başlığı: "Transfer ödemesi"

(2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.07.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Kuruluşlara, talep etmeleri halinde, desteklenen projenin herhangi iki dönemin dönemsel faaliyetlerine ilişkin harcamalarını gerçekleştirebilmeleri amacıyla, TÜBİTAK'ın bu programa ilişkin bütçe ve nakit imkanları dahilinde, TÜBİTAK bütçesine gider kaydedilmek üzere teminat karşılığında transfer ödemesi yapılır.

(3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.07.2009) Değişiklik öncesi madde başlığı: "Transfer talep ve ödeme koşulları"

(4), (5), (6) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.07.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Kuruluşun desteklenen projesi için proje sözleşmesi yürürlüğe girdikten sonra, transfer ödeme talebinde bulunması, transfere ilişkin teminatını TÜBİTAK'a getirmesi, TÜBİTAK tarafından bu teminatın uygun bulunması üzerine, projenin henüz başlamamış veya devam eden dönemlerine ilişkin transfer ödeme işlemleri dönemler itibarıyla başlatılır. Proje süresince en fazla iki dönem için transfer ödeme talebi yapılabilir.

(2) Kuruluşun birbirini takip eden iki dönem için transfer ödeme talebinde bulunması durumunda, ikinci döneme ait transfer ödemesi, transfer ödemesi yapılan birinci döneme ait AGY301'ini sunmasını takiben başlatılır. Projenin ara dönemleri ve son dönemi için yapılan bir dönemlik transfer ödeme talebi bu maddenin birinci fıkrasındaki şartların sağlanması ile birlikte bir önceki AGY301'ini sunması beklenmeden işleme alınır. Bu durumları ve teminat sürelerini dikkate alarak kuruluşların transfer ödeme taleplerini iyi planlayarak yapmaları beklenmektedir.

(3) Kuruluşun transfer ödemesi talep ettiği dönemlere ilişkin transfer ödeme tutarları, AGY101 Dönemsel Tahmini Maliyet Formu'nda (YTL cinsinden M030) belirtilen, güncellenen ve talep edilen dönemlere ilişkin dönemsel tahmini maliyetlerin %40'ı alınarak, kuruluşun 42 inci madde hükmüne uygun olarak açacağı banka hesabına dönemler itibarıyla ödenir.

(7) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.07.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Transfer ödeme oranı, AGY101 Dönemsel Tahmini Maliyet Formu'nda (YTL cinsinden M030) belirtilen, güncellenen ve talep edilen dönemlere ilişkin dönemsel tahmini maliyetlerin %40'ıdır.

Transfer teminat oranı

MADDE 41 - (1) Kuruluşlardan Transfer ödeme talebi için talep ettikleri transfer ödeme tutarının %25'i kadar fazlasına isabet eden teminat istenir.⁽¹⁾

(2) Teminata ilişkin her türlü gider kuruluşa aittir.

(3) .....⁽²⁾

Transfer hesabı

MADDE 42 - (1) Transfer ödemesi, kuruluş tarafından herhangi bir banka nezdinde sadece transfer ödemesi için açılacak özel bir hesaba (proje transfer hesabı) TÜBİTAK tarafından aktarılır.⁽³⁾

(2) Bu Uygulama Esasları çerçevesinde desteklenen projelere ilişkin yapılacak transfer ödemesi aşamasında, kuruluşlardan vergi ve sosyal güvenlik yükümlülüklerini zamanında yerine getirmiş olduklarına ilişkin belgelerin istenilmesinin yasal düzenlemeler gereği zorunlu olduğu durumlarda söz konusu belgeler istenilir.⁽⁴⁾

Transfer işlemleri ve mahsubu

MADDE 43 - (1) Projenin transfer ödemesi gerçekleştirilen dönemine veya dönemlerine ilişkin kuruluşa ödenecek destek tutarı ile transfer tutarı aşağıda belirtildiği gibi karşılaştırılır ve mahsuplaşılır:

a) Transfer ödemesi, transfer ödemesinin yapıldığı dönem ve bu dönemi takip eden dönem olmak üzere en fazla iki dönem içerisinde ilgili dönemlerin destek tutarlarından mahsup edilir. Kuruluş transfer ödeme tutarının yapıldığı döneme ait harcamadığı özel hesapta kalan transfer tutarını, transfer ödemesi yapıldığı dönemi takip eden dönem faaliyetleri için de kullanabilir. Takip eden dönemin sonunda transfer ödemesi için açılmış olan özel hesapta kullanılmayan tutarlar ilgili dönemin destek tutarı ile mahsuplaşılır.⁽⁵⁾

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.07.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Kuruluş, transfer işleminden yararlanmak için talep edilen döneme/dönemlere ilişkin Dönemsel Tahmini Maliyet Formu'nda (YTL cinsinden M030) belirtilen dönemsel maliyetin/maliyetlerin toplamının %50'si kadar teminatı, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda ve/veya TÜBİTAK tarafından belirtilen değerler üzerinden TÜBİTAK'a verir. Kuruluş proje süresince (en çok iki kez) yapacağı transfer ödeme talebine ilişkin teminatları, transfer talep ettiği dönemleri dikkate alarak ayrı ayrı sunabilir.

(2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında fıkra yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlük tarihi: 01.07.2009) Yürürlükten kaldırma öncesi fıkra:

(3) Şartları uygun bir teminatın transferin talep edildiği dönem/dönemlerin süresi bitmeden TÜBİTAK'a sunulmaması halinde transfer uygulaması yapılmaz

(3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.07.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) TÜBİTAK bütçesine gider kaydedilmek üzere yapılacak transfer ödemeleri, kuruluş tarafından herhangi bir banka nezdinde destek program kodu ve proje numarası belirtilerek açılacak özel bir hesaba (proje transfer hesabı) TÜBİTAK tarafından aktarılır.

(4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.07.2009)

(5) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.07.2009) Değişiklik öncesi bent:

a) Kuruluş transfer ödeme tutarının yapıldığı döneme ait harcamadığı transfer tutarlarını yeni bir teminat sunduğu taktirde projenin devam eden faaliyetleri için kullanabilir.

b) Transfer ödeme tutarı transfer ödemesinin yapıldığı dönem ve bu dönemi takip eden döneme ait kuruluşun AGY301 ile beyan ettiği dönemsel harcamaların değerlendirilmesi sonucunda TÜBİTAK bütçesinden ödenecek kısmı ile karşılaştırılarak mahsup edilir. Mahsup işlemi transfer ödemesinin yapıldığı dönem ve bu dönemi takip eden dönemin AGY301 değerlendirilmelerinin tamamlanması ile birlikte tamamlanmalıdır.⁽¹⁾ ..

c) Mahsuplaşma sürecinde, transfer ödeme tutarının, kuruluşa ödenecek dönemsel destek tutarının TÜBİTAK bütçesinden ödenecek kısmından yüksek olması durumunda, aradaki fark tutar kuruluşa bildirilir. Kuruluş, bildirim tarihini takip eden bir ay içinde proje numarası belirtilerek söz konusu fark tutarı TÜBİTAK hesabına yatırır ve ilgili banka dekontunu ön yazı ile TÜBİTAK'a iletir. Bu süre içerisinde söz konusu tutarın TÜBİTAK'a yatırılmaması durumunda 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda belirtilen gecikme faiz oranları uygulanarak tutar tahsil edilir veya söz konusu faiz oranları da dikkate alınarak teminat nakde çevrilir.⁽²⁾

d) Dönemsel destek tutarının kuruluş tarafından proje kapsamında harcanan transfer ödeme tutarından yüksek olması halinde, aradaki fark tutar kuruluşun TÜBİTAK'a bildirdiği banka hesabına yatırılır.

e) Dönemsel destek tutarı ile transfer ödeme tutarının aynı olması halinde kuruluşa dönemsel ödeme yapılmaz.

Transfer uygulamasında kabul edilen teminatlar

MADDE 44 - (1) Transfer işlemlerinde teminat olarak kabul edilecek değerler aşağıda gösterilmiştir:

a) Bankalar ve finans kurumları tarafından verilen teminat mektupları.

1) İlgili mevzuatına göre Türkiye'de faaliyette bulunmasına izin verilen yabancı bankaların düzenleyecekleri teminat mektupları ile Türkiye dışında faaliyette bulunan banka veya benzeri kredi kuruluşlarının kontrgarantisi üzerine Türkiye'de faaliyette bulunan bankaların veya finans kurumlarının düzenleyecekleri teminat mektupları da teminat olarak kabul edilir.

b) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri ve bu senetler yerine düzenlenen belgeler.

1) Bu senetler ve bu senetler yerine düzenlenen belgelerden nominal değere faiz dâhil edilerek ihraç edilenler, anaparaya tekabül eden satış değeri üzerinden teminat olarak kabul edilir.

(1), (2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

Değişiklik öncesi bent:

b) Transfer ödeme tutarı bir dönem veya birbirini takip etmeyen iki dönem için yapılmış ise, kuruluşun AGY301 ile beyan ettiği dönemsel harcamaların değerlendirilmesi sonucunda belirlenen destek tutarı ile karşılaştırılarak yapılacak mahsuplaşma sırasında transfer ödeme tutarının kuruluşa yapılacak dönemsel destek tutarından yüksek olması durumunda, fark tutar, kuruluşun var ise dönemsel destek tutarından mahsup edilir. Mahsuplaşma sonucunda kuruluşun ilgili hesabında harcanmamış tutar kalırsa, kuruluş bu tutarı TÜBİTAK'a sağlayacağı yeni bir teminatla projenin devam eden dönemlerinde harcayabilir. Sunulan yeni teminat yeni bir transfer ödeme talebi olarak değerlendirilmez. Sonraki dönemlerde mahsuplaşma işlemi tekrarlanır. Mahsuplaşma sırasında projede mahsup edilecek tutarın bulunmaması halinde ya da kuruluşun artan tutarı kullanmak için yeni bir teminat sunmaması halinde kuruluş tarafından aradaki fark dönemin bitiş tarihinden bir ay içinde TÜBİTAK hesabına yatırılır. Bu süre içerisinde söz konusu tutarın TÜBİTAK'a yatırılmaması durumunda 6183 sayılı Kanun'da belirtilen gecikme faiz oranları uygulanarak tutar tahsil edilir.

c) Transfer ödeme tutarı birbirini takip eden iki dönem için yapılmış ise, bu maddenin (b) bendinde açıklanan mahsuplaşma işlemi, ikinci dönemin AGY301'i ile beyan edilen dönemsel harcamaların değerlendirilmesi sonucunda belirlenen destek tutarı ile karşılaştırılarak yapılır. Bu şekilde, birinci dönem için transfer edilen tutarın harcanmayan kısmı, ikinci dönemde de kullanılabilir. İkinci dönemin sonunda yapılan mahsuplaşma sonucunda kuruluşun ilgili hesabında harcanmamış tutar kalırsa, kuruluş bu tutarı TÜBİTAK'a sağlayacağı yeni bir teminatla projenin devam eden dönemlerinde harcayabilir. Sunulan yeni teminat yeni bir transfer ödeme talebi olarak değerlendirilmez. Sonraki dönemlerde mahsuplaşma işlemi tekrarlanır. Mahsuplaşma sırasında projede mahsup edilecek tutarın bulunmaması halinde ya da kuruluşun artan tutarı kullanmak için yeni bir teminat sunmaması halinde kuruluş tarafından aradaki fark dönemin bitiş tarihinden bir ay içinde TÜBİTAK hesabına yatırılır. Bu süre içerisinde söz konusu tutarın TÜBİTAK'a yatırılmaması durumunda 6183 sayılı Kanun'da belirtilen gecikme faiz oranları uygulanarak tutar tahsil edilir.

(2) .....⁽¹⁾

Teminatın süresi

MADDE 45 - (1) Transfer ödemesi kapsamında transfer ödemesinin yapıldığı tarihten itibaren geçerli olan ve süresiz olarak düzenlenen teminatlar kabul edilir.⁽²⁾

(2) Transfer ödemesinin usulüne uygun mahsup edilmesini müteakiben, alınan teminat kuruluşa iade edilir.

Transfere ait hesap bilgileri

MADDE 46 - (1) Kuruluş transfer ödemesi için açılan hesabın dönemsel olarak mahsuplaşma yapılana kadar ki işleyişi ile ilgili tüm bilgileri, talep halinde TÜBİTAK'a vermekle yükümlüdür. Bu hesapta transfer ödeme tutarı dolayısıyla faiz gelirleri işlemiş ise bu faiz gelirleri TÜBİTAK'a ait olup, kuruluş bu faiz gelirini TÜBİTAK'a iade eder.⁽³⁾

(2) Verilen transfer ödemesi tutarı hiç bir şekilde üçüncü kişilere devir ve temlik edilemez.⁽⁴⁾

Transferin amacı dışında kullanımı

MADDE 47 - (1) Transfer ödemesi sadece desteklenen projenin dönem faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla verildiğinden, transfer ödemesinin kuruluşa aktarıldığı dönem içinde ya da takip eden dönemde yapılmış ve/veya yapılacak tüm harcama ve giderler için kullanılabilir. Kuruluşlar söz konusu transfer ödemesini proje amaçları dışında kullanamazlar.⁽⁵⁾

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hususların aksi durumun tespiti halinde, kullanılan tutar, transfer ödemesinin yapıldığı tarih itibarıyla 6183 sayılı Kanun'da belirtilen gecikme faiz oranları uygulanarak tahsil edilir.⁽⁶⁾

Transfer ödemesinin kapatılması

MADDE 48 - (1) .....⁽⁷⁾

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında fıkra yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Yürürlükten kaldırma öncesi fıkra:

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen teminatlar dışında, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda ve/veya TÜBİTAK tarafından belirtilen değerler üzerinden de teminat alınabilir.

(2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.07.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Teminat süresi transfer ödemesi talep edilen dönemin/dönemlerin bitiş tarihinden en az sekiz ay sonrasını kapsamalıdır. AGY301'e ilişkin değerlendirmenin sonuçlandırmasının geciktiği durumlar veya gereği halinde TÜBİTAK bu sürenin uzatılmasını kuruluştan talep edebilir. Teminat süresinin uzatılmaması halinde TÜBİTAK teminatı nakde çevirebilir. Bununla birlikte, teminat süresi dolmadan, dönemsel destek tutarı ödeme işlemlerinin tamamlanması halinde, teminat TÜBİTAK tarafından kuruluşa iade edilir.

(3), (4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.07.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Kuruluş transfer ödemesi için açılan hesabın işleyişi ile ilgili tüm bilgileri dönemsel olarak mahsuplaşma yapılana kadar, AGY301 ile birlikte TÜBİTAK'a verir. Bu hesapta transfer ödeme tutarı dolayısıyla işlemiş ise faiz gelirleri TÜBİTAK'a aittir.

(2) Verilen transfer tutarı hiç bir şekilde üçüncü kişilere devir ve temlik edilemez.

(5), (6) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.07.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Transfer ödemeleri sadece desteklenen projenin faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla kullanılabilir.

(2) Transferin proje amacı ve kapsamı dışında kullanıldığı tespit edildiğinde, kullanılan tutar 6183 sayılı Kanun'da belirtilen gecikme faiz oranları uygulanarak tahsil edilir.

(7) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında fıkra yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlük tarihi: 01.07.2009) Yürürlük öncesi fıkra:

(1) Transfer ödemesi, ödemenin yapıldığı dönemden başlayarak, projenin son dönemini aşmayacak şekilde dönemsel destek tutarlarından mahsup edilir. Mahsuplaşma anılan özel hesaba TÜBİTAK tarafından transfer tutarının aktarıldığı döneme ait AGY301 ile başlatılır. Mahsuplaşmalar tamamlandıktan sonra var ise artan tutar, işlemiş faiz gelirleri ile beraber kuruluş tarafından proje numarası belirtilerek en geç bir ay içinde TÜBİTAK'a iade edilir. Aksi takdirde, bakiye ve hesaptaki söz konusu faiz gelirleri, 6183 sayılı Kanun'da belirtilen gecikme faiz oranları uygulanarak tahsil edilir.

(2) Projenin yürürlükten kaldırılması, destek sürecinin sonlandırılması ve benzeri durumlarda, projeye transfer ödemesi yapılmış ise, kuruluş bu transfer ödemesine ilişkin bakiye tutarı, söz konusu kararın kuruluşa bildirildiği tarihten itibaren bir (1) ay içinde proje numarası belirtilerek TÜBİTAK'a iade eder. Aksi durumlarda, yapılan transfer ödeme tutarı, 6183 sayılı Kanun'da belirtilen gecikme faiz oranları uygulanarak tahsil edilir veya söz konusu faiz oranları da dikkate alınarak teminat nakde çevrilir. Ancak bu Uygulama Esaslarının 75 inci maddedeki mücbir sebep hallerin varlığında bakiye tutar TÜBİTAK'a faizsiz iade edilir.⁽¹⁾

(3) Bu program kapsamında TÜBİTAK'ın, transfer ödemelerinden kaynaklanan mahsuplaşmaları yapamaması sonucu alacağına doğması ve benzeri hallerin ortaya çıkması durumunda, transfer ödemeleri karşılığında kuruluş tarafından TÜBİTAK'a verilen teminat mektubu paraya çevrilerek TÜBİTAK'ın alacağı karşılanır. Teminatın paraya çevrilmesi sırasında TÜBİTAK'ın alacağı tutar, 6183 sayılı Kanun'da belirtilen gecikme faiz oranları uygulanarak tahsil edilir. Proje kapsamında alınan teminat tutarının tahsil edilen tutarı karşılamaması durumunda kalan tutar, 6183 sayılı Kanun'da belirtilen gecikme faiz oranları uygulanarak kuruluştan tahsil edilir.⁽²⁾

YEDİNCİ BÖLÜM

AGY301 Değerlendirme, İzleme ve Destek Süreci

AGY301 ön değerlendirmesi

MADDE 49 - (1) AGY301 ile bildirilen dönemsel gelişmeler ve harcamalar, AGY101, sözleşme ve destek karar yazısı doğrultusunda aşağıda belirtilen konular dikkate alınarak proje sorumlusu tarafından ön değerlendirmeye alınır:

- a) Teknik doküman eksikleri veya iyileştirilmesi/açıklanması gereken hususlar varsa tamamlanır,
- b) Dönemsel iş paketi gerçekleştirmeleri, birikimli olarak gelinecek nokta ve ara çıktıları gösteren teknik kazanımlar incelenir,
- c) Planlanan-gerçekleşen faaliyetlere yönelik karşılaştırmalar incelenir,
- d) Harcama ve giderlerin proje faaliyetleri ile uyumu değerlendirilir,
- e) Gerek duyulduğunda ziyareti sırasında ve değerlendirmelerinde özellikle dikkate alınması gereken durumlar hakkında izleyici bilgilendirilir.

(2) Ön değerlendirme sonrasında AGY301 mali değerlendirmeye ve gerektiğinde izleyici değerlendirmesine alınır.

---

(1), (2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.07.2009)
Değişiklik öncesi fıkra:

(2) Projenin, destek sürecinin geçici veya sürekli durdurulması, yürürlükten kaldırılması ve devir edilmesi durumlarında, projeye transfer ödemesi yapılmış ise, kuruluş bu transfer ödemesine ilişkin bakiye tutarı, söz konusu kararın kuruluşa bildirildiği tarihten itibaren bir (1) ay içinde TÜBİTAK'a iade eder. Aksi durumlarda, yapılan transfer ödeme tutarı, 6183 sayılı Kanun'da belirtilen gecikme faiz oranları uygulanarak tahsil edilir. Ancak mücbir sebep hallerinde bakiye tutar TÜBİTAK'a faizsiz iade edilir. Proje 72 inci madde hükümlerine göre kuruluşun kastı nedeniyle yürürlükten kaldırıldığı takdirde kuruluşa yapılan tüm ödemelerin iadesi istenir.

(3) Bu program kapsamında TÜBİTAK'ın, transfer ödemelerinden kaynaklanan mahsuplaşmaları yapamaması sonucu alacağına doğması ve benzeri hallerin ortaya çıkması durumunda, transfer ödemeleri karşılığında kuruluş tarafından TÜBİTAK'a verilen teminat mektubu paraya çevrilerek TÜBİTAK'ın alacağı karşılanır.

Mali değerlendirme

MADDE 50 - (1) AGY301'in mali değerlendirmesi kapsamında TÜBİTAK bünyesindeki mali değerlendirme uzmanı tarafından AGY500 incelenir. AGY500 raporunun TÜBİTAK'a sunulmamış olması durumunda, kuruluştan AGY500 raporu istenir. AGY500, rapor dispozisyonuna uygun bulunursa, proje sorumlusunun ön değerlendirmesi dikkate alınarak projenin ilgili dönem harcamalarına ilişkin "Harcama ve Gider Belgeleri Kabul Formu" mali değerlendirme uzmanı tarafından düzenlenir.⁽¹⁾

(2) Mali değerlendirme uzmanı, projenin son dönemi hariç rapor dispozisyonuna uygun şekilde düzenlenmeyen veya 73 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yanıtıcı bilgi içerdiği tespit edilen AGY500 raporları için aşağıdaki işlemlerden birini uygular:⁽²⁾

- a) Uygun olmayan kısımları hariç tutularak, AGY500 değerlendirmesi sonuçlandırılır,
- b) Yeminli mali müşavirden ve/veya kuruluştan tanımlı bir zaman aralığında ek bilgi ve açıklamalar talep edilerek AGY500 raporu düzeltilir,⁽³⁾
- c) AGY500 raporu dikkate alınmaz, harcamalar kapsam dışı tutularak değerlendirme sonuçlandırılır.

(3) Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen durumlarda destek kapsamı dışında tutulan harcama ve giderler dönemsel destek tutarının bildirim ile beraber kuruluşa bildirilir. Destek kapsamı dışında tutulan harcama ve giderler, rapor dispozisyonuna uygun düzenlenerek projenin sonraki dönemlerine ait AGY500 raporunda beyan edildiği takdirde değerlendirilir.⁽⁴⁾

(4) Projenin son döneminde yeminli mali müşavirden ek bilgi ve açıklamalar talep edilerek AGY500 raporu düzeltilir.

İzleyici değerlendirmesi

MADDE 51 - (1) TÜBİTAK AGY301'i gerektiğinde proje izleyicisi ile değerlendirir.

(2) İzleyici; proje gelişimi, desteklenecek giderler, projenin kazanımları ve benzeri konulara ilişkin görüş ve önerilerini raporladığı AGY401'i öncelikle Dönem Raporu'na ve AGY101'e başvurarak hazırlar.

(3) İzleyici değerlendirmesi, kuruluşu yerinde yapacağı ziyaret sonrasında hazırlayacağı AGY401 ile alınır. Hakem değerlendirmesi sırasında, proje tamamlanmışsa veya gerek duyulmayan durumda izleyici görüşü alınmayabilir. Projenin son döneminde destek talep edilmediği durumlarda proje sonuç raporu değerlendirme için izleyici görüşü alınabilir.

(4) TÜBİTAK gerek duyduğunda uzmanlarını da proje faaliyetlerinin yürütüldüğü kuruluşlarda incelemelerde bulunmak üzere görevlendirebilir.

---

(1), (2) **Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:**

(1) AGY301'in mali değerlendirmesi kapsamında TÜBİTAK-TEYDEB Mali Denetleme ve Sözleşmeler Müdürlüğü bünyesindeki mali sorumlu tarafından AGY500 incelenir. AGY500, rapor dispozisyonuna uygun bulunursa, proje sorumlusunun ön değerlendirmesi dikkate alınarak projenin ilgili dönem harcamalarına ilişkin "Harcama ve Gider Belgeleri Kabul Formu" mali sorumlu tarafından düzenlenir.

(2) Mali sorumlu (son dönem hariç) rapor dispozisyonuna uygun şekilde düzenlenmeyen AGY500 raporları için aşağıdaki işlemlerden birini uygulayabilir:

(3) **Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi bent:**

b) Yeminli mali müşavirden ek bilgi ve açıklamalar talep edilerek AGY500 raporu düzeltilir.

(4) **Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:**

(3) Yukarıda belirtilen durumlarda destek kapsamı dışında tutulan harcama ve giderler dönemsel destek tutarı ile birlikte kuruluşa bildirilir. Destek kapsamı dışında tutulan harcama ve giderler, rapor dispozisyonuna uygun düzenlenerek projenin sonraki dönemlerine ait AGY500 raporunda beyan edildiği takdirde değerlendirilir.

İzleyici değişikliği

MADDE 52 - (1) Aşağıdaki durumlarda kuruluş bilgilendirilerek izleyici değişikliği yapılabilir:

- a) 24 üncü maddede belirtilen sebeplere dayanarak kuruluşun başvurusu üzerine,
- b) İzleyicinin bir süre için veya sürekli görevine devam edemeyecek olduğunu bildirmesi halinde,
- c) İzleyicinin değerlendirme performansı (gözlem, irdeleme, rapor niteliği, firmaya katkısı ve rapor veriş süresi) göz önünde bulundurularak TÜBİTAK tarafından gerekli görülen durumlarda.

Desteklemeye esas harcama tutarı ve destek tutarının belirlenmesi

MADDE 53 - (1) Mali değerlendirme sonucunda Harcama ve Gider Belgeleri Kabul Formu düzenlenmiş ve talep edildiği takdirde AGY401 raporu gönderilmiş AGY301 üzerinde proje sorumlusu aşağıdaki işlemleri gerçekleştirir:

- a) AGY401 incelenir,
- b) İzleyici desteğin devamı görüşünderse, desteklenecek giderlerle ilgili son değerlendirme yapılır ve desteklemeye esas harcama tutarı belirlenir,
- c) Projenin ilgili dönemi ile ilgili olarak yapılan değerlendirme sonucunda desteklemeye esas harcama tutarı, destek miktarı belirlenip ödeme öncesi kuruluşa bilgi verilir,
- d) Projenin son dönemi ise proje sonuç raporu incelenir,
- e) Proje sonuçlarına ilişkin izleyici görüşleri değerlendirilir,
- f) İzleyici uyarıları sonucu, projenin amacına uygun yürütülmediğinin tespiti halinde bu Uygulama Esaslarının 70 inci madde hükümlerine göre işlem yapılır.⁽¹⁾

(2) Kuruluşlar, proje için sağlanan destek tutarına itirazlarını, gerekçeleri ve belgeleri ile birlikte yazılı olarak sonraki bir dönem AGY301'de yapabilirler. Yapılan itiraz, gerektiğinde izleyici değerlendirmesi ve/veya komitede görüşülerek karara bağlanır. İtiraz kabul edilir ise itirazın yapıldığı dönem içinde söz konusu gider ilgili gider kaleminde kapsama alınır.

Değerlendirme süresi

MADDE 54 - (1) AGY301 başvuru tarihinden teknik ve mali incelemenin tamamlanarak dönemsel destek tutarının belirlenip kuruluşa bildirilmesine kadar geçen sürenin, AGY301'in gereken yeterlilikte ve eksiksiz olarak TÜBİTAK'a sunulduğu tarihten itibaren, 60 gün olması hedeflenir.

Dönem raporunun hazırlanması

MADDE 55 - (1) Dönem Raporu, desteklenen projenin her bir dönemi için hazırlanacak AGY301 içinde yer alan, ilgili dönem içinde elde edilen teknik kazanımları, yapılan faaliyetleri, projedeki ilerlemeyi, ara ıktıları, zaman/maliyet/kapsam gerçekleşmelerini, planlanandan sapmaları ve nedenlerini, bu sapmaların proje gelişimine etkisini, alınması gerekli önlemleri, projede gerçekleşen veya gerçekleşmesi öngörülen değişiklikleri ve benzeri bilgileri içerecek şekilde proje yürütücüsü tarafından hazırlanır.

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi bent:

f) İzleyici uyarıları sonucu projeye verilen desteğin durdurulması söz konusu ise 67 inci maddeye göre işlem yapılır.

Proje değişiklikleri

MADDE 56 - (1) Projede gerçekleşen veya gerçekleşmesi öngörülen tüm değişiklikler ve revizyon talepleri ayrıca gönderilmez, bu talepler AGY301'in Dönem Raporu içinde Proje Değişiklik Bildirimi bölümünde sunulur.⁽¹⁾

(2) Kuruluşun, kuruluş yetkilisinin veya proje yrtcsn iletişim bilgilerinin değişmesi, proje yürütücüsünün değişmesi hallerinde kuruluş onbeş gün içerisinde, yazılı olarak TÜBİTAK'ı basılı veya elektronik ortamda bilgilendirir. Aksi durumda her türlü sorumluluk kuruluşa aittir.⁽²⁾

(3) Dönem Raporu içinde Proje Değişiklik Bildirimi bölümünde verilecek bilginin yanı sıra;

a) iş paketleri faaliyetleri, hedefleri, ıktıları veya yöntemlerinde yapılan bir değişiklik ya da projeye yeni bir iş paketi ilave edilmesi gibi kapsam değişikliği olduğunda, TÜBİTAK'tan bilgi alınarak revize AGY101 hazırlanmalı ve AGY301 ile birlikte gönderilmelidir.

b) diğer değişikliklerde ise değişiklikten etkilenen; iş paketi tanımlama formu, iş paketi maliyet gerekçeleri, iş zaman grafiği, Tahmini Maliyet formları (M011'den M030'a kadar) ve Proje n Bilgileri sayfasından gerekli olanlar yenilenmelidir. Tüm değişiklik yapılan sayfalara formun hazırlandığı tarih konmalıdır.

c) projenin son dönemi içinde süre uzatma talebi yapılırsa, proje sonuç raporunun gönderilmesi için TÜBİTAK'ın değişiklik talebine ilişkin kararı beklenebilir. Karar olumsuzsa kararın kuruluşa bildirilmesini müteakip, olumlu ise revize edilen sreye göre son dönem proje sonuç raporu gönderilir.

(4) Proje sözleşmesinde belirtilen proje destek süresi uzatılmaz. Ancak bu Uygulama Esaslarının 75 inci maddesinde belirtilen mücbir sebepler, müşteri gereksinimlerinin değişmesi veya projede kullanılacak yöntem ve teknolojidaki değişikliklerin olması durumlarında, destek süresinin uzatılması bir defaya mahsus olmak üzere talep edilebilir. Bu talepler proje izleyicisinin de görüşü alınarak TÜBİTAK tarafından değerlendirilir. Değerlendirme sonucunda proje sözleşmesinde belirtilen süre, onsekiz (18) ayı geçmemek üzere en fazla yüzde yirmibeş (%25) oranında artırılır.⁽³⁾

Değişiklik taleplerinin değerlendirilmesi

MADDE 57 - (1) .....⁽⁴⁾

---

(1), (2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)
Değişiklik ncesi fıkra:

(1) Destek kararı verilen projede, sözleşme öncesi veya ilk AGY301 sunulmadan önce, proje faaliyetleri, iş paketleri, bütçesi, gider kalemleri ve süresi değişmeksizin, başlangıç ve bitiş tarihinin ileri bir tarihe alınması için yapılan değişiklik talepleri bu uygulama esaslarının 29 uncu maddesindeki destek karar bildirimini hükümleri çerçevesinde değerlendirilir. Projedeki diğer tüm gerçekleşen veya gerçekleşmesi öngörülen değişiklik ve revizyon talepleri ayrıca gönderilmez, bu talepler AGY301'in Dönem Raporu içinde Proje Değişiklik Bildirimi bölümünde sunulur.

(2) Kuruluşun iletişim bilgilerinin değişmesi halinde kuruluş onbeş gün içerisinde TÜBİTAK'ı yazılı olarak bilgilendirir.

(3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında fıkra yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)
Yürürlük ncesi fıkra:

(1) Proje bütçesi, öneri tarihindeki sabit maliyet üzerinden ngrlmş olduğundan; proje personelinin ücretlerindeki artışlar ve/veya kabul edilen diğer proje gider kalemlerindeki fiyat artışları için kuruluşun değişiklik bildiriminde bulunmasına gerek olmayıp, TÜBİTAK bu kapsamdaki bt artışlarını proje bütçesi içerisinde değerlendirir. Ancak bu durumda ödeme işlemlerinin yapılabilmesi için TÜBİTAK tarafından talep edildiğinde Dönemsel Tahmini Maliyet Formu kuruluş tarafından revize edilerek TÜBİTAK'a gönderilir.

(2) Proje sözleşmesi TÜBİTAK ve kuruluş/kuruluşlar tarafından imzalanmış projeye ilişkin gerçekleştirilmiş veya öngörülen değişiklik talepleri, izleyici görüşü ile değerlendirilir.⁽¹⁾

(3) Herhangi bir durumda kuruluşa sağlanan destek miktarı veya kabul edilen destek süresi, Bilim Kurulu tarafından belirlenmiş destek tutarı üst sınırını veya azami destek süresini aşamaz.⁽²⁾

(4) TÜBİTAK tarafından uygun bulunan değişiklikler ve gerçekleştirmeler, projenin destek kapsamı içerisinde kabul edilir ve sözleşmenin ayrılmaz parçası olarak değerlendirilir. Değişiklik talebi hususundaki TÜBİTAK kararı kuruluşa bildirilir.⁽³⁾

Tamamlanan projeler için destek sürecinin sonlandırılması

MADDE 58 - (1) Kuruluş tarafından hazırlanan AGY351 proje sonuç raporu, projenin son döneminde destek talebi olmasa dahi TÜBİTAK'a sunulur. Proje sonuç raporu TÜBİTAK tarafından değerlendirilerek ödeme işlemlerinin tamamlanması ile beraber proje tamamlanmış olarak kabul edilir ve destek süreci sonlandırılır.⁽⁴⁾

(2) Proje faaliyetleri devam ettiği halde kabul edilen harcamaların toplamı programın azami proje bütçesini birinci yada ikinci dönem sonunda aştığı durumlarda proje bitiş tarihine kadar proje destek süreci durdurulur. Ancak kuruluştan dönem raporları ve AGY351 istenerek bitiş tarihine kadar proje izlenmeye devam edilir.

(3) Proje sonuç raporunu göndermeyen kuruluşun var ise son döneme ait destek tutarı ödenmez ve en son alınan AGY401 raporu proje sonuç raporu olarak değerlendirilip destek süreci sonlandırılır.⁽⁵⁾

Tamamlanmayan projelerde destek sürecinin sonlandırılması

MADDE 59 - (1) Aşağıda belirtilen durumların oluşması halinde, kuruluş, gerekçeli başvurusu ve projenin son durumunu içeren AGY351 proje sonuç raporunu sunar, gerekli görüldüğünde izleyici görüşü de alınarak projenin destek süreci sonlandırılır:⁽⁶⁾

---

(1), (2), (3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(2) Diğer değişiklik talepleri izleyici görüşü ile değerlendirilir.

(3) Herhangi bir durumda kuruluşa sağlanan destek miktarı ve kabul edilen destek süresi, Bilim Kurulu tarafından belirlenmiş destek tutarı üst sınırını ve azami destek süresini aşamaz. Geçici durdurma süreleri destek süresine dahil değildir.

(4) TÜBİTAK tarafından uygun bulunan değişiklikler ve gerçekleştirmeler, projenin destek kapsamı içerisinde kabul edilir ve sözleşmenin eki olarak değerlendirilir.

(4), (5) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Kuruluş tarafından hazırlanan AGY351 proje sonuç raporu, projenin son döneminde destek talebi olmasa dahi TÜBİTAK'a gönderilir. Proje sonuç raporu TÜBİTAK tarafından değerlendirilerek ödeme işlemlerinin tamamlanması ile beraber proje tamamlanmış olarak kabul edilir ve destek süreci sonlandırılır.

(3) Proje sonuç raporunu göndermeyen kuruluşun var ise son döneme ait destek tutarı ödenmez ve proje ile ilgili en son alınan AGY401 raporu proje sonuç raporu olarak değerlendirilip destek süreci sonlandırılır. Projenin son dönemine ilişkin AGY301 ve AGY351 alınmayan durumlarda 69 uncu madde hükümleri uygulanır.

(6) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Aşağıda belirtilen durumların oluşması ve kuruluşun gerekçeli başvurusu üzerine, 58 inci madde hükümlerine göre destek süreci sonlandırılır:

- a) .....
- b) Mücbir sebepler,
- c) Kuruluşun tasfiyesi, birleşmesi, bölünmesi, yeniden yapılanması,
- d) Mali yetersizlik,
- e) Proje konusunun ve öngörülen çıktılarının güncel teknolojinin çok gerisinde kalması veya ekonomik değerini yitirmesi,
- f) Oluşacak benzeri özel teknik-ekonomik durumlar.

(2) Proje destek sürecinin sonlandırılması itibariyle proje kapsamında gerçekleştirilmiş harcama ve giderlere yönelik işlemlere TÜBİTAK tarafından devam edilir.⁽²⁾

Belgelerin saklanması

MADDE 60 - (1) Kuruluş tarafından iki nüsha hazırlanan ve yeminli mali müşavir tarafından tasdik edilen mali rapor, biri kuruluş, diğeri yeminli mali müşavir tarafından istenildiğinde ibraz edilmek üzere dokümanın tabi olduğu genel hükümler çerçevesinde on yıl süre ile muhafaza edilir.

Harcama ve faaliyetlerin denetimi⁽³⁾

MADDE 61 - (1) Bu Uygulama Esasları kapsamında kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen proje faaliyetleri ve harcamaları gerektiğinde TÜBİTAK tarafından denetlenir. Bu denetimler sırasında desteklerden faydalanan kuruluşların kuruluş yetkilileri ile yeminli mali müşavirlik proje harcamaları değerlendirme ve tasdik raporunu düzenleyen yeminli mali müşavirler, her türlü bilgi ve belgeyi ibraz etmek ve gerekli kolaylığı sağlamak zorundadır.⁽⁴⁾

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Dönemsel Ödeme İşlemleri, Projenin Devredilmesi

Ödeme

MADDE 62 - (1) Desteklenen projeler çerçevesinde dönemsel gerçekleşen harcama ve giderlerin faaliyetlerle uygunluğunun değerlendirilmesi sonucu, desteklemeye esas harcama tutarı belirlenerek hesaplanan dönemsel destek tutarı kuruluşun TÜBİTAK'a bildirdiği banka hesabına yatırılır,

(2) Kuruluşun desteklenen projesinde dönemsel destek tutarı olarak hak etmiş olduğu alacağı üçüncü kişi veya kurum/kuruluşlara olan borçlarının tasfiyesi amacıyla kuruluşun talebi olması halinde temlik edilebilir. Temliknamenin örneği, www.teydeb.tubitak.gov.tr adresinde bulunan içerik ve biçime uygun olarak noter onaylı düzenlenmesi zorunludur.⁽⁵⁾

(3) Desteklenen proje faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için kuruluş tarafından talep edilen transfer ödemesine ilişkin ödemeler TÜBİTAK tarafından yapılacak değerlendirmeler sonrasında TÜBİTAK bütçesinden kuruluşun belirttiği banka hesabına yatırılır.

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında bent yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Yürürlük öncesi bent:

a) Kuruluşun 68 inci maddeye göre talep ettiği geçici durdurmaya ilişkin sebeplerin ortadan kalkmaması veya devamlılık arz edeceğinin tespiti,

(2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi madde başlığı: "Destek sonrası denetim"

(4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Bu uygulama esasları kapsamında kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen harcamalar gerektiğinde TÜBİTAK tarafından denetlenir. Desteklerden faydalanan kuruluşlar ve yeminli mali müşavirler, denetim sırasında her türlü bilgi ve belgeyi ibraz etmek ve gerekli kolaylığı sağlamak zorundadır.

(5) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(2) Kuruluşun desteklenen projesinde dönemsel destek tutarı olarak hak etmiş olduğu alacağı üçüncü kişi veya kurum/kuruluşlara olan borçlarının tasfiyesi amacıyla kuruluşun talebi olması halinde temlik edilebilir.

(4) Bu Uygulama Esasları çerçevesinde desteklenen projelerin destek tutarlarının ödeme sürecinde, kuruluşlardan vergi ve sosyal güvenlik yükümlülüklerini zamanında yerine getirmiş olduklarına ilişkin belgelerin istenilmesinin yasal düzenlemeler gereği zorunlu olduğu durumlarda söz konusu belgeler istenilir.⁽¹⁾

Haksız veya fazla ödeme

MADDE 63 - (1) Desteklenen proje kapsamında;

a) kuruluşlar tarafından sahte fatura, fatura yerine geçen sahte vesika ve ödemeleri gösteren sahte mali belgelerin verilmesinden dolayı kuruluşa haksız veya yersiz ödeme yapıldığının TÜBİTAK tarafından, TÜBİTAK'ın tabi olduğu denetim mevzuatı çerçevesindeki denetimde veya kuruluşun tabi olduğu mevzuat gereği yapılan denetimlerde tespiti ve bu durumun TÜBİTAK'a bildirilmesi halinde kuruluşa proje kapsamında yapılan tüm ödemeler, kuruluştan 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir ve projenin destek sürecinin devam etmesi halinde, bu Uygulama Esaslarının 72 nci madde hükümleri uygulanarak proje yürürlükten kaldırılır.⁽²⁾

b) diğer nedenlerle kuruluşa fazla ödemenin yapıldığının çeşitli şekillerde öğrenilmesi veya tespiti durumunda söz konusu fazla ödemeler kuruluştan 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir. Projenin destek sürecinin devam etmesi halinde, projenin bu Uygulama Esaslarının 72 nci madde hükümleri uygulanarak yürürlükten kaldırılması hususu TÜBİTAK tarafından ayrıca değerlendirilir.⁽³⁾

(2) Kuruluşa birinci fıkrada belirtilen hususların dışında TÜBİTAK tarafından desteklenen proje kapsamında sehven fazla ödeme yapıldığının tespiti durumunda,

a) Fazla ödenen tutar, kuruluşun TÜBİTAK'tan herhangi bir alacağından veya program kapsamında hak ettiği ancak ödemesi henüz yapılmayan destek tutarından faizsiz olarak mahsup edilir, varsa kalan tutar TÜBİTAK tarafından kuruluşa bildirilmesini müteakiben bir ay içerisinde, TÜBİTAK'a iade edilir.

b) Kuruluşun TÜBİTAK'tan herhangi bir alacağının olmaması halinde, fazla ödenen tutar TÜBİTAK tarafından kuruluşa bildirilmesini müteakiben bir ay içerisinde, TÜBİTAK'a iade edilir.

c) Fazla ödenen veya mahsuplaşma sonrasında kalan tutarın kuruluşa bildirilmesini müteakiben bir ay içerisinde TÜBİTAK'a iade edilmemesi durumunda, yapılan fazla ödeme, 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir.

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(2), (3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)
Değişiklik öncesi bent:

a) kuruluşlar tarafından sahte fatura, fatura yerine geçen sahte vesika ve ödemeleri gösteren sahte mali belgelerin verilmesinden dolayı kuruluşa haksız veya yersiz ödeme yapıldığının TÜBİTAK tarafından, TÜBİTAK'ın tabi olduğu denetim mevzuatı çerçevesindeki denetimde veya kuruluşun tabi olduğu mevzuat gereği yapılan denetimlerde tespiti ve bu durumun TÜBİTAK'a bildirilmesi halinde kuruluşa proje kapsamında yapılan tüm ödemeler, kuruluştan 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir ve projenin destek sürecinin devam etmesi halinde proje yürürlükten kaldırılır,

b) diğer nedenlerle kuruluşa fazla ödemenin yapıldığının çeşitli şekillerde öğrenilmesi veya tespiti durumunda söz konusu fazla ödemeler kuruluştan 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir. Projenin destek sürecinin devam etmesi halinde projenin yürürlükten kaldırılması hususu TÜBİTAK tarafından ayrıca değerlendirilir. (1) Bu uygulama esasları kapsamında kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen harcamalar gerektiğinde TÜBİTAK tarafından denetlenir. Desteklerden faydalanan kuruluşlar ve yeminli mali müşavirler, denetim sırasında her türlü bilgi ve belgeyi ibraz etmek ve gerekli kolaylığı sağlamak zorundadır.

(3) Yeminli mali müşavirin yanıltıcı bilgi vermesinden dolayı kuruluşa yapılan haksız ve fazla ödemenin TÜBİTAK tarafından, TÜBİTAK'ın tabi olduğu denetim mevzuatı çerçevesindeki denetimde veya kuruluşun tabi olduğu mevzuat gereği yapılan denetimlerde tespiti ve bu durumun TÜBİTAK'a bildirilmesi halinde, söz konusu desteğin 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak geri alınması sürecinde yeminli mali müşavir kuruluşlarla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur. Projenin destek sürecinin devam etmesi halinde projenin bu Uygulama Esaslarınının 72 nci madde hükümleri uygulanarak yürürlükten kaldırılması hususu TÜBİTAK tarafından ayrıca değerlendirilir.⁽¹⁾

Satın alma ve mülkiyet

MADDE 64 - (1) Kuruluşlar desteklenen projeler kapsamında, yapacakları satın alımları tabi oldukları mevzuat ve genel hükümler çerçevesinde gerçekleştirirler. Proje çerçevesinde satın alınan makine, teçhizat, sistem, modül, yazılım vb. taşınırılar kuruluşa aittir.

Harcamaların muhasebe kayıtları ve ödeme işlemleri

MADDE 65 - (1) Kuruluşlar, desteklenen proje kapsamında yapacakları harcamalara ilişkin muhasebe ve ödeme işlemlerini tabi oldukları mevzuat ve genel hükümler ile bu programa ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirirler.

Projenin devri veya kuruluş tüzel kişiliğinin değişmesi

MADDE 66 - (1) Kuruluşların desteklenen projelerini devretmeleri kabul edilmez.⁽²⁾

(2) .....

a) .....

b) .....

c) .....

d) .....

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(3) Yeminli mali müşavirin yanıltıcı bilgi vermesinden dolayı kuruluşa yapılan haksız ve fazla ödemenin TÜBİTAK tarafından, TÜBİTAK'ın tabi olduğu denetim mevzuatı çerçevesindeki denetimde veya kuruluşun tabi olduğu mevzuat gereği yapılan denetimlerde tespiti ve bu durumun TÜBİTAK'a bildirilmesi halinde, söz konusu desteğin 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak geri alınması sürecinde yeminli mali müşavir kuruluşlarla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur. Projenin destek sürecinin devam etmesi halinde projenin yürürlükten kaldırılması hususu TÜBİTAK tarafından ayrıca değerlendirilir.

(2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Kuruluşlar, desteklenen projelerini, gerekçelerini belirterek başka kuruluşa devredebilir.

(3), (4), (5), (6), (7) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Yürürlük öncesi fıkra ve bentler:

(2) Projelerin devrine, kuruluş tüzel kişiliğinin değişmesine ilişkin genel hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Kuruluşlar bu konuda düzenleyecekleri belge ve bilgiler ile devir gerekçelerini anlatan bir ön yazı ile, TÜBİTAK'ın belirlediği Ar-Ge Projesi Devir Protokolü'nü ve devralan kuruluşun projede planladığı faaliyetlere ilişkin AGY101 hazırlayarak TÜBİTAK'a başvururlar.

b) TÜBİTAK gerektiğinde proje izleyicisi görüşünü de alarak; projenin devrine ilişkin gerekçeleri, devrin yapılacağı kuruluşun personel ve Ar-Ge altyapısını, projenin devralan kuruluşta yapılabiliğini inceleyerek projenin devrinin uygunluğu konusunda karar verir.

c) Devredilmesi uygun bulunan projelere ilişkin devralan kuruluş/kuruluşlarla yeni bir sözleşme düzenlenir.

d) Projenin devir tarihi öncesi gerçekleşen harcamalara ilişkin hak edilen destek tutarı projeyi devreden kuruluşa, devir tarihi sonrası gerçekleşen harcamalara ilişkin hak edilen destek tutarı da projeyi devir alan kuruluşa ödenir.

(3) Kuruluşun bir başka kuruluş ya da kuruluşlarla birleşmesi ve şirketin tür değiştirmesi gibi nedenlerle kuruluş tüzel kişiliğinin değişmesi halleri projenin devredilmesi olarak ele alınmaz ve projenin devri olarak değerlendirilmez. Kuruluş tüzel kişiliğinin başka bir tüzel kişiğe devredilerek birleşmesi halinde AGY101 istenmez. Bu durumda yeni kuruluşun tüzel kişiliği adına proje sözleşmesinin yeniden düzenlenmesi istenebilir. Devralınan kuruluşun TÜBİTAK nezdindeki hak ve yükümlülükleri devralan kuruluşu aittir.⁽¹⁾

DOKUZUNCU BÖLÜM

Destek Sürecinin Durdurulması ve Projenin Yürürlükten Kaldırılması

Proje destek sürecinin geçici olarak durdurulması

MADDE 67 - (1) Bu Uygulama Esasları kapsamında desteklenen projelerin destek süreci, geçici olarak durdurulamaz. Projelerin yürütülmesine engel durumların oluşması halinde bu Uygulama Esaslarının 59 uncu, 69 uncu, 70 inci veya diğer ilgili maddelerin hükümleri çerçevesinde değerlendirme yapılır.⁽²⁾

(2) .....⁽³⁾

Kuruluşun projeyi geçici durdurma talebi⁽⁴⁾

MADDE 68 - (1) .....⁽⁵⁾

(2) .....⁽⁶⁾

(3) .....⁽⁷⁾

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(3) Birleşme, bölünme ve şirketin tür değiştirmesi gibi nedenlerle kuruluş tüzel kişiliğinin değişmesi halleri projenin devredilmesi olarak ele alınmaz ve projenin devri olarak değerlendirilmez. Kuruluş tüzel kişiliğinin başka bir tüzel kişiğe devredilerek birleşmesi halinde AGY101 istenmez. Bu durumda yeni kuruluşun tüzel kişiliği adına proje sözleşmesinin yeniden düzenlenmesi istenebilir. Devralınan kuruluşun TÜBİTAK nezdindeki hak ve yükümlülükleri devralan kuruluşu aittir.

(2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Bu program kapsamında desteklenen, ancak yürütülmesi bir süre için mümkün olmayan projeler için destek süreci, TÜBİTAK'ın alacağı karar ile söz konusu halin olduğu tarihten itibaren en fazla altı ay süreyle geçici olarak durdurulabilir. Geçici durdurma süresi içindeki proje faaliyetleri için destekleme yapılmaz. Geçici durdurma süresi destek süresine dahil değildir. Geçici durdurmanın başlatıldığı tarihten önce projeye ilişkin gerçekleştirilmiş harcama ve giderlere yönelik işlemlere TÜBİTAK tarafından devam edilir.

(3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında fıkra yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Yürürlük öncesi fıkra:

(2) TÜBİTAK, gerek duyması halinde izleyici görüşü olarak ve/veya konuyu komitede görüşerek geçici durdurma konusunda karar verir.

(4), (5), (6), (7) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Yürürlük öncesi madde, fıkra ve bentleri:

“Kuruluşun projeyi geçici durdurma talebi

MADDE 68- (1) Kuruluş gerekçeli bir başvuru ile proje destek sürecinin geçici olarak durdurulmasını talep edebilir. TÜBİTAK başvuruyu değerlendirmeye alır. Kuruluşun geçici durdurma talebinin kabul edilmesi durumunda, proje destek süreci kuruluş başvurusunda belirtilen tarih aralığı için, geçici olarak durdurulur. Geçici durdurmanın başlatıldığı tarihten önce projeye ilişkin gerçekleştirilmiş harcama ve giderlere yönelik işlemlere TÜBİTAK tarafından devam edilir.

(2) Kuruluş, söz konusu projeye ilişkin geçici durdurma süreleri toplamının altı ayı aşmaması koşulu ile yeni bir geçici durdurma talebinde bulunabilir.

(3) Geçici durdurma süresi sona erdiğinde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın, projeye ilişkin destek süreci yeniden başlamış olur. Kuruluş geçici durdurma süresi sonrasında gerçekleştirdiği proje faaliyetlerine ilişkin AGY301 formunu TÜBİTAK'a sunar.”

AGY301 formunun sunulmaması

MADDE 69 - (1) Bu Uygulama Esaslarının 31 inci maddesinde belirtilen tarih aralığında kuruluşun ilgili AGY301'i, bu Uygulama Esaslarının 75 inci maddesinde belirtilen mücbir sebepler hariç, zamanında sunmaması durumunda projenin bu dönemine ilişkin hiç bir ödeme yapılmaz. TÜBİTAK söz konusu duruma ilişkin kuruluşa yazılı uyarıda bulunarak açıklama ister. Kuruluşun TÜBİTAK'a ilettiği bu açıklamaya ilişkin değerlendirme sonucunda aşağıdaki kararlardan biri alınır.⁽¹⁾

a) Kuruluştan alınan bilgi, projeye desteğin devamına engel teşkil etmiyorsa zamanında sunulmayan AGY301'in ait olduğu döneme ilişkin harcama ve giderler için daha sonra sunulacak AGY301'de bulunsa dahi ödeme yapılmaz; ancak söz konusu döneme ait Dönem Raporunu ve projenin sonraki dönemlerine ilişkin AGY301'leri sunması gerekir. Söz konusu AGY301 projenin son dönemine ilişkin ise kuruluşun proje sonuç raporu hazırlayıp sunması gerekir.⁽²⁾

b) Kuruluşun ihmal veya kastı sonucu kuruluştan bilgi alınamaması durumunda bu Uygulama Esaslarının 72 inci madde hükümlerine göre işlem yapılır.⁽³⁾

c) Kuruluştan alınan bilgi, projeye desteğin devamına engel teşkil ediyorsa ve yapılan inceleme sonucu bu durumda kuruluşun kastının olmadığı anlaşılırsa bu Uygulama Esaslarının 71 inci madde hükümlerine uygun işlem yapılır. Kuruluştan alınan bilgi, projeye desteğin devamına engel teşkil ediyorsa ve yapılan inceleme sonucu bu durumda kuruluşun kastının olduğu anlaşılırsa bu Uygulama Esaslarının 72 nci madde hükümlerine göre işlem yapılır.⁽⁴⁾

(2) Bu Uygulama Esaslarının 75 inci maddesinde belirtilen mücbir sebeplerden dolayı AGY301'i zamanında sunulmaması durumunda, kuruluş bu duruma ilişkin gerekçesini belgeleriyle birlikte AGY301'i sunması gereken tarihi izleyen üç ay içinde TÜBİTAK'a sunar, aksi halde projenin dönemine/dönemlerine ilişkin hiç bir ödeme yapılmaz ve bu maddenin 1 inci fıkrasına göre işlem yapılır. Kuruluş söz konusu AGY301'i sunacağı tarihi ilgili gerekçe yazısında bildirir.⁽⁵⁾

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Kuruluşun TÜBİTAK'a, AGY301'i zamanında sunmaması ve bu duruma ilişkin gerekçesini zamanında bildirmemesi üzerine; TÜBİTAK kuruluşa yazılı uyarıda bulunarak açıklama ister. Kuruluşun TÜBİTAK'a ilettiği bu açıklamaya ilişkin değerlendirme sonucunda aşağıdaki kararlardan biri alınır.

(2), (3), (4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi bent:

a) Kuruluştan alınan bilgi, projeye desteğin devamına engel teşkil etmiyorsa zamanında sunulmayan AGY301'in ait olduğu döneme ilişkin giderler için daha sonra sunulacak AGY301'de bulunsa dahi ödeme yapılmaz; ancak söz konusu döneme ait Dönem Raporunu ve projenin sonraki dönemlerine ilişkin AGY301'leri sunması beklenir. Söz konusu AGY301 projenin son dönemine ilişkin ise kuruluştan proje sonuç raporu hazırlayıp sunması istenir.

b) Kuruluştan proje hakkında bilgi alınamaması durumu, kuruluşun ihmal ve kastı sonucu gerçekleşmişse 72 nci madde hükümlerine uygun işlem yapılır.

c) Kuruluştan alınan bilgi, projeye desteğin devamına engel teşkil ediyorsa ve yapılan inceleme sonucu bu durumda kuruluşun kastının olmadığı anlaşılırsa 71 inci madde hükümlerine uygun işlem yapılır.

(5) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

Projenin amacına uygun yürütülmemesi

MADDE 70 - (1) TÜBİTAK tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, bu program kapsamında projenin amacına uygun biçimde yürütülmediğinin anlaşılması üzerine kuruluştan bilgi istenir. Kuruluşun sunduğu bilgi değerlendirilerek; destek sürecinin devam etmesine veya bu Uygulama Esaslarının 71 inci madde hükümlerine göre yürürlükten kaldırılmasına karar verilir. Söz konusu durum kuruluş kastı sonucu gerçekleşmiş ise bu Uygulama Esaslarının 72 nci madde hükümleri uygulanır.⁽¹⁾

(2) TÜBİTAK tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, mücbir sebepler, kuruluşun tasfiyesi, birleşmesi (kuruluş tüzel kişiliğinin başka bir tüzel kişilikle devrolunarak birleşmesi durumunda devralan kuruluşun projeyi devam ettirmemesi hallerinde) ve yeniden yapılanması, finansal yetersizlik, projenin güncel teknolojinin çok gerisinde kalması ve ekonomik değerini yitirmesi, teknoloji veya bilgi-beceri-yetenek yetersizlikleri ve benzeri teknolojik-ekonomik nedenlerden oluşacak gerekçelerle projenin bu Uygulama Esaslarının 71 inci madde hükümlerine göre yürürlükten kaldırılmasına karar verilir.⁽²⁾

Projenin yürürlükten kaldırılması

MADDE 71 - (1) Bu uygulama esaslarının maddelerinde bu madde hükümlerinin uygulanacağı belirtilen durumların oluşması halinde veya bu Uygulama Esaslarının 75 inci maddede belirtilen hallerde TÜBİTAK belirlenen tarih itibarıyla projeyi, yürürlükten kaldırır. Yürürlükten kaldırma kararı sonucunda, proje kapsamında kuruluşa yapılan ödemelerin ve projenin değerlendirme/izleme aşamalarında oluşan giderlerin iadesi istenmez. Ancak transfer ödemesi yapılmış ise mahsuplaşma sonrası kalan tutarın TÜBİTAK tarafından kuruluşa yapılan destek tutarına ilişkin bildirim tarihini takip eden bir ay içinde TÜBİTAK'a iade edilmesi istenir. Kuruluşun/kuruluşların TÜBİTAK'a iade etmeleri gereken ödemeleri bir ay içinde yapmaması durumunda, 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir.⁽³⁾

(2) Projenin yürürlükten kaldırıldığı döneme ilişkin herhangi bir harcama ve gider talebinde bulunduğu durumda, söz konusu harcama ve giderlerin proje hedefleri ile uyumlu olup olmadığına ilişkin izleyici görüşü alınır. Bu madde kapsamında projenin yürürlükten kaldırılması ve var ise projenin dönemine ilişkin ödeme yapılıp yapılmayacağı hususu ilgili teknoloji grubu komitesinde karara bağlanır.⁽⁴⁾

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) TÜBİTAK tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, bu program kapsamında projenin amacına uygun biçimde yürütülmediğinin anlaşılması üzerine kuruluştan bilgi istenir. Kuruluşun sunduğu bilgi değerlendirilerek; destek sürecinin devam etmesine, belirli bir süre ile geçici durdurulmasına veya 71 inci madde hükümlerine göre yürürlükten kaldırılmasına karar verilir. Söz konusu durum kuruluş kastı sonucu oluşmuş ise 72 nci madde hükümleri uygulanır.

(2) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

(3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Bu uygulama esaslarının maddelerinde bu madde hükümlerinin uygulanacağı belirtilen durumların oluşması halinde veya mücbir sebeplerle, TÜBİTAK belirlenen tarih itibarıyla projeyi yürürlükten kaldırır. Yürürlükten kaldırma kararı sonucunda, proje kapsamında kuruluşa yapılan ödemelerin ve projenin değerlendirme/izleme aşamalarında oluşan giderlerin iadesi istenmez. Ancak transfer ödemesi yapılmış ise mahsuplaşma sonrası kalan tutarın en geç bir ay içinde TÜBİTAK'a iade edilmesi istenir. Kuruluşun/kuruluşların TÜBİTAK'a iade etmeleri gereken ödemeleri bir ay içinde yapmaması durumunda, 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir.

(4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

Kuruluşun kastı nedeniyle projenin yürürlükten kaldırılması

MADDE 72 - (1) Bu uygulama esaslarının maddelerinde bu madde hükümlerinin uygulanacağı belirtilen durumların oluşması halinde, TÜBİTAK belirlenen tarih itibariyle projeyi, yürürlükten kaldırır. Yürürlükten kaldırma kararı sonucunda, proje kapsamında kuruluşa yapılan tüm ödemeler, kuruluşun 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir. Ayrıca, projesi bu madde kapsamında yürürlükten kaldırılan kuruluşun TÜBİTAK destek programlarında desteklenen diğer projeleri ödemesi yapılmış tutarlar geri istenmeksizin, yürürlükten kaldırılır, proje başvuruları var ise değerlendirme süreçleri durdurulur ve yürürlükten kaldırma kararının alındığı yılı takip eden üç takvim yılı süresince yeni proje başvurusu kabul edilmez.⁽¹⁾

a) .....⁽²⁾

b) .....⁽³⁾

c) .....⁽⁴⁾

(2) .....⁽⁵⁾

(3) AGY500 raporu içinde yanıtıcı bilgi bulunduğu tespit hallerinde, yanıtıcı bilginin kuruluşun kastı sonucu olup olmadığı ve projenin bu madde kapsamında yürürlükten kaldırılması hususu TÜBİTAK tarafından ayrıca değerlendirilir.⁽⁶⁾

(4) Bu madde kapsamında projenin yürürlükten kaldırılması hususu ilgili teknoloji grubu komitesinde karara bağlanır.⁽⁷⁾

ONUNCU BÖLÜM Diğer Hususlar

Sorumluluklar

MADDE 73 - (1) Programın bu uygulama esasları çerçevesindeki sorumluluklar aşağıda belirtilmektedir;

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) TÜBİTAK değerlendirmesi sonucunda kuruluşun kastı nedeniyle;

(2), (3), (4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında bent yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Yürürlük öncesi bent:

a) projenin bu program kapsamında amacına uygun biçimde yürütülmediği durumda,

b) AGY301'in zamanında sunulmadığı ve 69 uncu maddeye uygun olarak kuruluşun bu duruma ilişkin bilgi istenmesine rağmen bilgi alınmadığı durumda,

c) mali raporda, sahte fatura, fatura yerine geçen sahte vesika ve ödemeleri gösteren sahte mali belgelerin verildiğinin tespiti hallerinde, TÜBİTAK tarafından belirlenen tarih itibariyle proje yürürlükten kaldırılır. Projeye ilişkin yapılan tüm ödemeler TÜBİTAK'ın kuruluşa bildirdiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde TÜBİTAK'a iade edilir.

(5) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Yürürlük öncesi fıkra:

(2) Projenin yürürlükten kaldırılması sonucu kuruluşun/kuruluşların TÜBİTAK'a iade etmeleri gereken ödemeleri bir ay içinde yapmaması durumunda 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir.

(6) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(3) AGY500 raporu içinde yanıtıcı bilgi bulunduğu tespit hallerinde projenin yürürlükten kaldırılması TÜBİTAK tarafından ayrıca değerlendirilir.

(7) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

a) Kuruluş; desteklenen projelerin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki yönden bu uygulama esaslarına uygun bir şekilde yürütülmesinden, projelerin değerlendirme ve izleme aşamalarında, hakeme, izleyiciye, programın yürütülmesinde görevli kurumların görevlendirdiği uzmanlara gerekli araç ve ortamların sağlanmasından ve gerekli bilgi akışının sağlanmasından tüzel kişilik olarak,

b) Kuruluş yetkilisi; desteklenen projelerin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki yönden bu uygulama esaslarına uygun bir şekilde yürütülmesinden,

c) Proje yürütücüsü; desteklenen projelerin değerlendirme ve izleme aşamalarında hakeme, izleyiciye, programın yürütülmesinde görevli kurumların görevlendirdiği uzmanlara gerekli araç ve ortamların sağlanmasından, projelerin bilimsel ve teknik olarak yürütülmesinden, TÜBİTAK'a gerekli bilgi akışının sağlanmasından, harcama ve giderlerin proje gereklerine uygunluğundan kuruluş yetkilisi adına,

d) Hakem; proje önerisini, kuruluş tarafından sağlanacak sözlü, yazılı, görsel bilgileri de dikkate alarak değerlendirilmesinden, TÜBİTAK tarafından istenen raporu hazırlanmasından ve soruların yanıtlanmasından ve gizlilik esaslarına riayet edilmesinden,

e) İzleyici; desteklenmesi uygun bulunan projeyi dönemler itibariyle, kuruluşu yerinde ziyaret ederek ve TÜBİTAK tarafından belirlenen formata uygun olarak inceleyip değerlendirilmesinden, soruların yanıtlanmasından ve gizlilik esaslarına riayet edilmesinden,

f) Proje mali sorumlusu; desteklenen projelere ilişkin mali raporların proje yürütücüsü ile birlikte destek kapsamına uygun olarak hazırlanmasından, harcamaların ve gider belgeleri ile maliyet hesaplarının doğruluğundan ve mali mevzuata uygunluğundan,

g) Yeminli mali müşavir; kanunen kendisine verilen sorumluluklar çerçevesinde, desteklenen projelere ilişkin harcamaların ve gider belgelerinin mali mevzuata uygunluğundan, maliyet hesaplarının doğruluğundan ve bu uygulama esaslarının diğer maddelerinde belirtilen yükümlülükler ve sorumlulukların gerektiği şekilde yerine getirilmesinden,

sorumludur.

(2) TÜBİTAK yukarıda belirtilen sorumlulukları dikkate alarak bu uygulama esasları ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde gerekli önlemleri alır.

(3) Kuruluş tarafından mali raporda verilen belge ve bilginin yeminli mali müşavir tarafından dikkate alınmaksızın düzenlenen ve onaylanan AGY500 raporunda, yanıltıcı bilgi bulunduğu tespiti halinde, söz konusu raporu düzenleyen yeminli mali müşavire, yeminli mali müşavirin bağlı olduğu odaya ve AGY500 raporunu düzenlediği kuruluşa TÜBİTAK tarafından uyarı yazısı gönderilir. Ayrıca durum TÜBİTAK tarafından değerlendirilerek söz konusu durumun tespit edildiği yılı takip eden üç takvim yılı süresince yeminli mali müşavirin TÜBİTAK destek programlarına ait harcama ve giderlerin tasdikine ilişkin raporlarının kabul edilmeyeceğine karar verilebilir.⁽¹⁾

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen fıkra kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

Gizlilik

MADDE 74 - (1) Bu destek programına yapılan proje başvurularının değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev alan kişilere sunulan bilgi ve belgeler, kuruluşa ait "ticari gizli bilgi" veya "hizmete özel bilgi" olarak kabul edilir ve üçüncü kişilere herhangi bir yolla aktarılmaz. Bu bilgi ve belgeler 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun kapsamı dışındadır.

(2) 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu, 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri de saklı kalmak kaydıyla, gizlilik hükümlerine aykırı davrandığı kesinleşmiş mahkeme kararlarıyla tespit edilen kişi ve kuruluşlar TÜBİTAK desteklerinden yararlanamazlar ve destek kapsamına alınan projelerde hiçbir şekilde görev alamazlar.

Mücbir sebepler⁽¹⁾

MADDE 75 - (1) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller; deprem, yangın, su baskını benzeri doğal afetler, kanuni grev, lokavt, genel salgın hastalık, terör eylemleri, sabotaj, savaş (ilan edilmiş olsun ya da olmasın), kısmi veya genel seferberlik ilanı ve benzeri hallerdir.⁽²⁾

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hallerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için mücbir sebebin yetkili/ilgili merciler tarafından belgelendirilmiş olması zorunludur.⁽³⁾

(3) .....⁽⁴⁾

Haklı Sebepler⁽⁵⁾

MADDE 75/A- (1) TÜBİTAK ile kuruluşların birbirlerine hitaben basılı veya elektronik ortamda gönderdikleri ve belirli bir süre içinde cevaplanması talep edilen evrakın alıcıya ulaşmaması veya geç ulaşması halleri, gerekçelendirme dikkate alınarak, yerine getirilemeyen taahhüdün haklı bir nedeni sayılabilir. Bu durumda, haklı sebebin kabul edilebilmesi için bahse konu gerekçenin belge(ler) ile tevsik edilmiş olması gerekir.

(2) Bu Uygulama Esaslarınının 56 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen değişiklikler, kuruluş tarafından onbeş gün içerisinde TÜBİTAK'a bildirilmemiş ise, bu maddenin birinci fıkrasına dayalı talepler haklı sebep olarak kabul edilmez.

---

(1) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi madde başlığı: "Mücbir sebep halleri"

(2), (3) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında değişiklik kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Değişiklik öncesi fıkra:

(1) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller; deprem, yangın, su baskını benzeri doğal afetler, kanuni grev, lokavt, genel salgın hastalık, terör eylemleri, sabotaj, savaş (ilan edilmiş olsun ya da olmasın), kısmi veya genel seferberlik ilanı ile proje yürütücüsü ve kuruluşun kusurundan ileri gelmemiş olmakla birlikte, projenin devamına engel nitelikte bir durum meydana çıktığı ve proje ile ilgili bir taahhüdün yerine getirilmesine engel olduğu TÜBİTAK tarafından kabul edilen benzeri zorunlu hallerdir.

(2) Tarafların birbirlerine hitaben gönderdikleri ve belirli bir süre içinde cevaplanmasını talep ettiği evrakın alıcıya ulaşmaması veya geç ulaşması halleri, gerekçelendirme dikkate alınarak, yerine getirilemeyen taahhüdün haklı bir nedeni sayılabilir.

(4) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında fıkra yürürlükten kaldırılmıştır. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009) Yürürlük öncesi fıkra:

(3) Birinci fıkradaki sebeplerin oluşması ve TÜBİTAK'ın programa ilişkin bütçe ve nakit imkânlarında olabilecek kısıtlamalar, TÜBİTAK'ın yükümlülüklerini yerine getirememesine yol açabilecek mücbir sebep halidir.

(5) Bilim Kurulu'nun 07.03.2009 tarihli ve 173 sayılı toplantısında eklenen mükerrer madde kabul edilmiştir. (Yürürlük tarihi: 01.04.2009)

Fikri ve sınaî mülkiyet hakları

MADDE 76 - (1) Bu uygulama esasları kapsamında desteklenen projelerin yürütülmesi aşamasında veya gerçekleştirilmesi sonucunda fikri ve sınaî mülkiyete konu olabilecek bir buluş (patent, faydalı model), tasarım, eser, entegre devre topografyası, teknik bilgi gibi bir fikri ürün ortaya çıkması halinde 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun ilgili hükümleri uygulanır. Desteklenmesine karar verilen projelerle ilgili olarak ortaya çıkması muhtemel fikri ürünler üzerindeki haklar proje sözleşmesi ile düzenlenir ve bu şekilde kuruluşa devredilebilir. Bu durumda kuruluş, Ar-Ge faaliyetleri sonucunda elde ettikleri fikri mülkiyete konu hakların Türk Patent Enstitüsü nezdinde kendi adına tescili için gerekli işlemleri yapar.

Hakem, izleyici ve yeminli mali müşavir ücretleri

MADDE 77 - (1) Program kapsamında projelerin değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev alan hakem, danışman ve izleyicilerin ücretleri ve karşılanacak giderleri Bilim Kurulu tarafından belirlenir ve TÜBİTAK tarafından ödenir.

(2) Yeminli mali müşavir ücretleri kuruluş tarafından ödenir. Ancak 11 inci madde kapsamında desteklenir.

Programa ilişkin dokümanların kullanımı

MADDE 78 - (1) Bu uygulama esaslarına göre proje başvuru, değerlendirme, izleme, rapor hazırlama vd. süreçlerde kullanılacak başvuru, destek talebi, proje sözleşmesi, devir protokolü, değerlendirme, izleme ve tasdik raporları vd. dokümanlar TÜBİTAK tarafından hazırlanır ve gerektiğinde güncellenerek www.teydeb.tubitak.gov.tr internet adresinde yayımlanır. Kuruluş, hakem, izleyici ve yeminli mali müşavirin söz konusu doküman ve raporların en son güncellenmiş sürümünü kullanması beklenir. Eski sürümleri kullanılmış dokümanların yenilenmesi TÜBİTAK tarafından istenebilir.

Program adının kullanımı

MADDE 79 - (1) “KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı”, resmi yazışmalarda, program kapsamında yapılan sözleşmelerde ve bunların eklerinde, yazılı, görsel vb. ortamlarda programa ilişkin olarak hazırlanan her türlü içerik dâhilinde kısaca, “KOBİ Ar-Ge Projeleri Destek Programı” veya “KOBİ Ar-Ge Destek Programı” olarak da anılabilecektir.

Yürürlük

MADDE 80 - (1) Bu uygulama esasları Bilim Kurulu kararı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 81 - (1) Bu uygulama esaslarını TÜBİTAK Başkanı yürütür.